

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Podporné vzdelávacie aktivity Súhrnná správa

Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách

Konvergencia: NUTS III, Opatrenie 1.1 Premena tradičnej školy na modernú celé územie SR
okrem BSK

Regionálny rozvoj: NUTS III, Opatrenie 4.1: Premena tradičnej školy na modernú
pre Bratislavský kraj

Autori:
PhDr. Denisa Ďuranová, Juraj Smolka, MSc.

Obsah

Úvod.....	2
1 Jazykové školy.....	3
2 Metodicko-pedagogický víkend cudzojazyčnej edukácie.....	8
3 Medzinárodné odborné stáže.....	12
3.1 Odborné a organizačné zabezpečenie.....	12
3.2 Administrácia vzdelávacej aktivity	15
3.3 Účasť frekventantov na medzinárodnej odbornej stáži	17
3.4 Program a priebeh medzinárodnej odbornej stáže.....	22
3.4.1 Program a rozvrh odbornej stáže frekventantov anglického jazyka.....	23
3.4.2 Program a rozvrh odbornej stáže frekventantov nemeckého jazyka.....	29
3.4.3 Program a rozvrh odbornej stáže frekventantov ruského jazyka	32
3.5 Informácie týkajúce sa odborného jazykového vzdelávania a jazykovej prípravy učiteľov na 1. stupni základných škôl	35
3.5.1 Informácie z metodológie.....	35
3.5.2 Informácie o inovatívnych prístupoch v priebehu vyučovacieho procesu	37
3.5.3 Informácie týkajúce sa iných aktivít súvisiacich s odborným jazykovým vzdelávaním.....	39
3.5 Dotazníkový prieskum.....	40
3.5.1 Vyhodnotenie tvrdení frekventantov anglického jazyka	45
3.5.2 Vyhodnotenie tvrdení frekventantov nemeckého jazyka	51
3.5.3 Vyhodnotenie tvrdení frekventantov ruského jazyka	53
3.6 Súhrnné vyhodnotenie.....	54
Záver	58

Úvod

V rámci národného projektu *Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách* bola stanovená realizácia podporných vzdelávacích aktivít, ktoré mali byť zamerané na jazykové a odborné vzdelávanie frekventantov a podporu mobility. Stanovené ukazovatele v tejto oblasti mali byť priebežne napĺňané počas vzdelávacieho procesu frekventantov s cieľom zapojiť 1000 frekventantov do letných škôl, t. j. 900 frekventantov pre cieľ konvergencia a 100 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj, a 500 frekventantov do vzdelávacích programov mobilit, t. j. 450 frekventantov pre cieľ konvergencia a 50 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj.

Súhrnná správa uvádza tri realizované podporné vzdelávacie aktivity, ktoré prebiehali v rokoch 2010 – 2013:

- Jazykové školy,
- Metodicko-pedagogický víkend cudzojazyčnej edukácie,
- Medzinárodné odborné stáže.

Cieľom vzdelávacích aktivít bola podpora jazykovej a odbornej časti vzdelávacieho procesu. Zahŕňali rozvoj komunikačných jazykových kompetencií, interkultúrnych kompetencií, komunikačných jazykových činností a stratégií, kompetencií potrebných k efektívnej výučbe cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní, didaktiku výučby cudzieho jazyka žiakov mladšieho školského veku, taktiež aj podporu mobility a celoživotného vzdelávania.

V súhrnnej správe sa zameriavame na aspekty vzdelávacej aktivity ako je jej cieľ, organizačné a odborné zabezpečenie, účasť frekventantov, priebeh, program, vyhodnotenie a celkový prínos. Naším cieľom je poskytnúť súhrnnú informáciu ohľadom realizácie podporných vzdelávacích aktivít, ich analýzu a zhodnotenie naplnenia stanovených ukazovateľov.

1 Jazykové školy

Štátny pedagogický ústav pripravil pre frekventantov podpornú vzdelávaciu aktivitu **jazykové školy**, ktorá prebiehala počas letných/jarných prázdnin v rokoch 2010 – 2012, t. j. leto 2010, jar 2011, leto 2011 a leto 2012. Jazykové školy boli realizované dvoma vysokými školami, ktoré zabezpečili obsah a priebeh vzdelávacej aktivity: Univerzita Komenského v Bratislave a Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vzdelávacie inštitúcie boli vybraté na základe rokovacieho konania bez zverejnenia.

Hlavným cieľom vzdelávacej aktivity bolo prehĺbiť a zlepšiť jazykové znalosti frekventantov. Frekventantom tak bola poskytnutá možnosť intenzívnou formou sa venovať rozvoju svojich komunikačných jazykových kompetencií a precvičovať si komunikačné jazykové činnosti a stratégie. Presný obsah vyučovacích hodín bol v kompetencii koordinátora vysokej školy v spolupráci s lektormi. Vyučovanie bolo rozdelené na predpoludnie a popoludnie. Dopoludnie bolo zamerané na utvrdzovanie gramatiky a náročnejšie úlohy, popoludnie bolo venované na konverzáciu a jazykovo-relaxačné aktivity. Ťažiskové aktivity boli zamerané na rozvoj komunikačných jazykových kompetencií. Po skončení vyučovania bol poskytnutý priestor na fakultatívne výlety a aktivity.

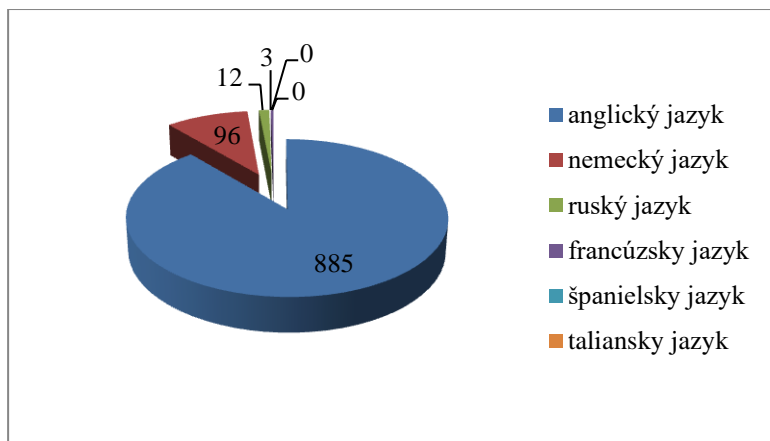
Jazyková škola trvala 6 dní, pričom samotné vyučovanie prebiehalo 5,5 dňa. Denne bolo odučených 7 hodín (60 minútových), posledný deň výučba trvala 5 hodín (60 minútových). Jazykové školy prebiehali nasledovne:

- Letná jazyková škola, Danišovce, 2010
 - 10. 07. – 15. 07. 2010
 - 25. 07. – 30. 07. 2010
 - 22. 08. – 27. 08. 2010
- Jarná jazyková škola, Modra - Harmónia, 2011
 - 14. 02. – 19. 02. 2011
 - 21. 02. – 26. 02. 2011
 - 28. 02. – 04. 03. 2011
- Letná jazyková škola, Danišovce, 2011
 - 04. 07. – 09. 07. 2011
 - 19. 07. – 24. 07. 2011
 - 31. 07. – 05. 08. 2011
 - 06. 08. – 11. 08. 2011
 - 23. 08. – 28. 08. 2011

- Letná jazyková škola, Modra - Harmónia, 2011
 - 01. 08. – 06.08.2011
 - 08. 08. – 13. 08. 2011
 - 15. 08. – 20. 08. 2011
 - 22. 08. – 27. 08. 2011
 - 09. 08. – 03. 09. 2011
- Letná jazyková škola, Modra - Harmónia, 2012
 - 13. 08. – 18. 08. 2012

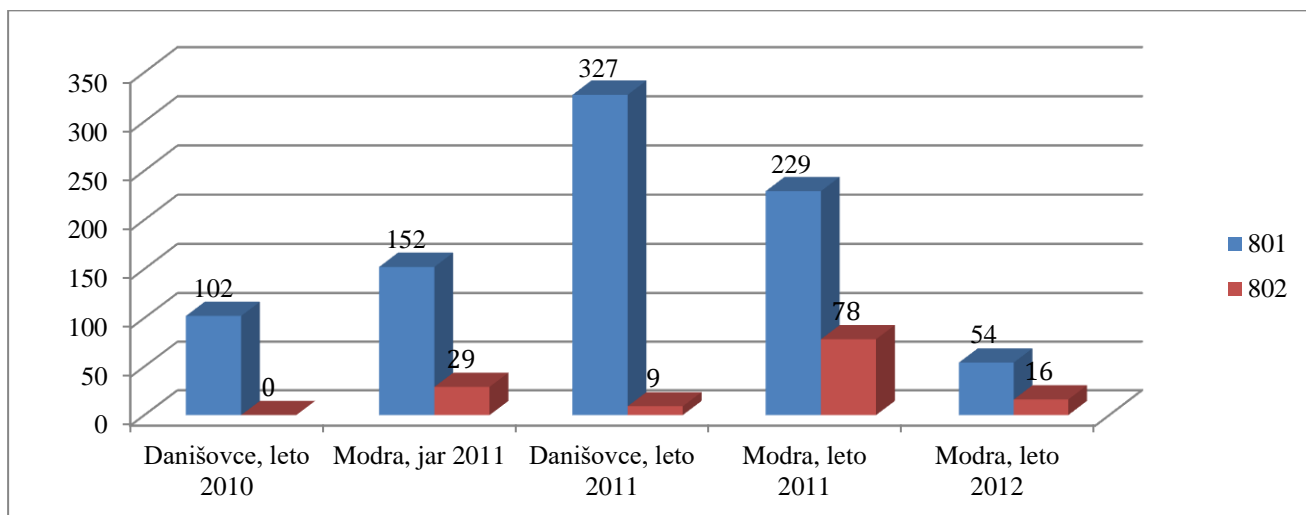
Jazykovej školy sa zúčastnili frekventanti, s ktorými mal Štátny pedagogický ústav uzatvorenú Zmluvu o zabezpečení vzdelávania, t. j. patrili do cieľovej skupiny v súlade s podrobným opisom projektu. Do vzdelávacej aktivity mali možnosť sa zapojiť frekventanti vzdelávacieho študijného programu A a B a to na základe ich záujmu, t. j. na portáli projektu www.educj.sk bol zverejnený oznam s podrobnými informáciami. Počet miest jazykovej školy bol obmedzený na určitý počet frekventantov pri jednotlivých termínoch a vzdelávacích centrách. Zároveň boli stanovené kritériá výberu: uprednostnení boli frekventanti, ktorí sa na letnú/jarnú školu prihlásili prvýkrát; ďalej boli do zoznamu zaradení frekventanti, ktorí sa letnej/jarnej školy zúčastnili maximálne jedenkrát; ako posledné sa zohľadnilo pravidlo skoršieho prihlásenia. Zoznam účastníkov a ich rozdelenie do skupín bol dostupný na portáli po ukončení prihlasovania a spracovania prihlášok. Strava a ubytovanie boli účastníkom vzdelávacej aktivity poskytnuté zdarma. Účastníci si hradili len cestovné a fakultatívne aktivity.

Vzdelávacej aktivity jazykové školy sa za celé obdobie zúčastnilo 996 frekventantov, t. j. 864 frekventantov pre cieľ konvergencia a 132 frekventantov pre cieľ Regionálny rozvoj. Účasť na aktivite bola ponúknutá frekventantom všetkých cudzích jazykov, absolvovali ju však frekventanti anglického, nemeckého, francúzskeho a ruského jazyka. Celkovo v rámci vzdelávania bol zapojený nízky počet frekventantov iného jazyka ako anglického a nemeckého a z organizačného hľadiska nebolo možné vytvoriť samostatnú skupinu na rovnakej komunikačnej úrovni pre tieto iné jazyky.

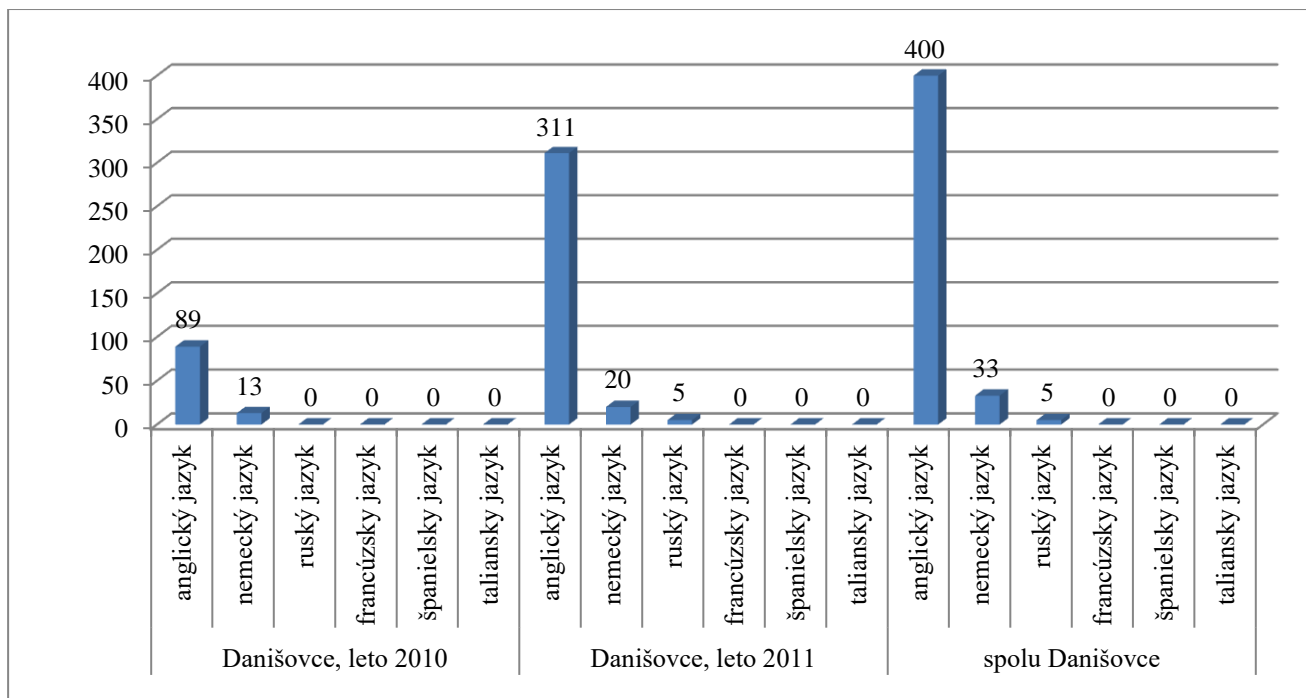

Obrázok 1: Počet absolventov podľa jazykov

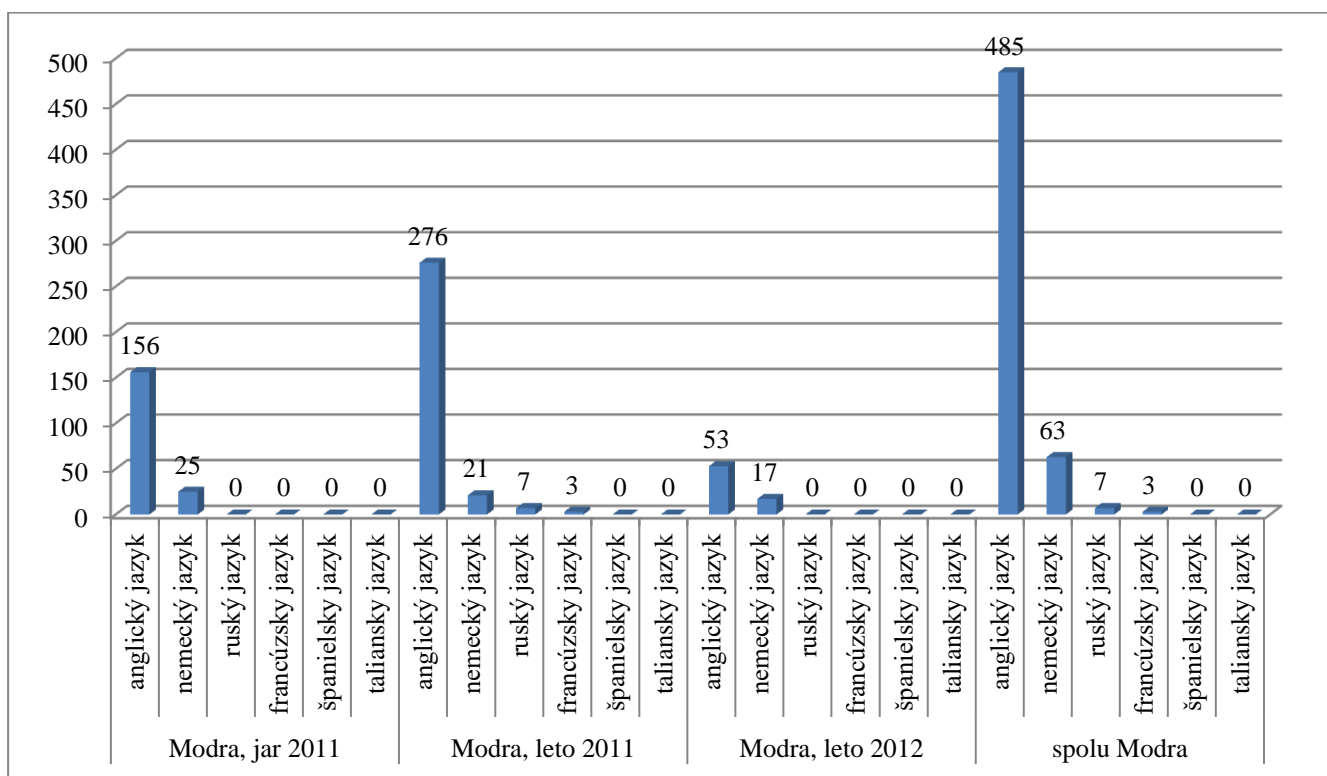
Letnej jazykovej školy Danišovce 2010 sa celkovo zúčastnilo 102 frekventantov anglického a nemeckého jazyka, jarnú jazykovú školu Modra 2011 absolvovalo 181 frekventantov anglického a nemeckého jazyka, letnú jazykovú školu 2011 v Danišovciach a Modre absolvovalo spolu 643 frekventantov anglického, nemeckého, ruského a francúzskeho jazyka. Letnej školy Modra 2012 sa zúčastnilo 70 frekventantov anglického a nemeckého jazyka. Nasledujúce grafy uvádzajú presné prerozdelenie absolventov jazykovej školy podľa rokov, vzdelávacích centier a cudzích jazykov, ako aj celkové prerozdelenie v rámci cieľu konvergencia a regionálny rozvoj.

Obrázok 2: Počet absolventov podľa vzdelávacích centier a rokov

Obrázok 3: Počet absolventov podľa jazykov - vzdelávacie centrum Danišovce

Obrázok 4: Počet absolventov podľa jazykov - vzdelávacie centrum Modra

Nasledujúca tabuľka ilustruje prerozdelenie absolventov letnej/jarnej jazykovej školy v prepojení na cieľ, t. j. konvergencia a regionálny rozvoj a to v závislosti od vzdelávacieho centra, roku realizácie jazykovej školy a vzdelávacieho programu frekventantov.

Jazyková škola	Cieľ	Vzdelávací program	Počet frekventantov
Danišovce, leto 2010	801	A	102
		B	0
Modra, jar 2011	801	A	86
		B	66
	802	A	16
		B	13
Danišovce, leto 2011	801	A	223
		B	104
	802	A	3
		B	6
Modra, leto 2011	801	A	201
		B	28
	802	A	66
		B	12
Modra, leto 2012	801	A	54
		B	0
	802	A	16
		B	0
Spolu jazykové školy	801, 802	A, B	996

Štátny pedagogický ústav pravidelne realizoval monitoring priebehu letnej/jarnej jazykovej školy. Vzdelávanie jednotlivých skupín frekventantov prebiehalo vo veľkosti primeraných učebniach. Všetci lektori mohli pri výučbe využiť notebook, dataprojektor s plátnom a audio sústavu. Frekventantom bola k dispozícii aj internetová miestnosť. Vzdelávacie stredisko bolo označené v súlade so zmluvou o zabezpečení letnej školy. Počas monitoringu bola realizovaná aj krátka hospitácia výučby, ktorá prebiehala v súlade s platnými didaktickými zásadami a bola zameraná na rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií.

Na základe spätnej väzby absolventov jazykovej školy, poskytnutej vyučujúcim a kontaktnej osobe vzdelávacej aktivity, možno uviesť, že vzdelávacia aktivita predstavovala pre jej účastníkov určitý motivačný faktor vo vzdelávaní. Absolventi zároveň ocenili možnosť intenzívneho rozvoja komunikačných jazykových činností a stratégií.

2 Metodicko-pedagogický víkend cudzojazyčnej edukácie

Štátny pedagogický ústav zorganizoval pre frekventantov doplnkovú vzdelávaciu aktivitu s názvom **Metodicko-pedagogický víkend cudzojazyčnej edukácie**. Vzdelávacia aktivita bola primárne zameraná na didaktiku výučby cudzieho jazyka žiakov mladšieho školského veku a odborné predmety. Hlavným cieľom bolo prehĺbiť si vedomosti z didaktiky výučby cudzieho jazyka vo všeobecnosti, ako aj z iných odborných predmetov. Frekventantom tak bola poskytnutá možnosť intenzívnou formou sa venovať témam, ktorými sa dovedy zaoberali počas odborného vzdelávania.

Výučba bola zabezpečená odborníkmi na dané témy z oblasti didaktiky a odborných predmetov, ktorí pôsobia na vysokých školách. Program a sylaby vzdelávacej aktivity boli v kompetencii vyučujúcich po konzultácii s koordinátormi vysokých škôl. Témy, ktorými sa frekventanti počas vzdelávacej aktivity zaoberali, boli napríklad:

- úspešné osvojovanie si cudzieho jazyka žiakmi mladšieho školského veku,
- princípy výučby a rola učiteľa v cudzojazyčnej edukácii žiakov mladšieho školského veku,
- kľúčové kompetencie učiteľa cudzích jazykov,
- manažment triedy (ako sa učiteľia, žiaci i rodičia podieľajú na dobrom priebehu výučby a celkovom úspechu v triede),
- učebné štýly vo výučbe v mladšom školskom veku,
- rozvíjanie komunikačných jazykových kompetencií a kľúčových kompetencií,
- rozvíjanie komunikačných jazykových činností a stratégií,
- nácvik a upevňovanie výslovnosti v mladšom školskom veku,
- rozvíjanie slovnej zásoby,
- vyučovanie gramatiky cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní,
- dôležitosť interkultúrneho elementu na hodinách cudzieho jazyka,
- interkultúrna a multikultúrna výchova ako súčasť výučby cudzieho jazyka,
- kultúrne povedomie a rozvíjanie slovnej zásoby,
- inovatívne a aktivizujúce metódy,
- využitie príbehov a aplikácia naratívnych techník pri procese automatizácie gramatických štruktúr,
- diferencovaný prístup vo výučbe žiakov v mladšom školskom veku,
- interaktívna výučba gramatiky na 1. stupni základnej školy,
- interaktívne hry a ich využitie na hodinách cudzieho jazyka,

- využitie informačno-komunikačných technológií vo vyučovaní cudzieho jazyka na 1. stupni základnej školy,
- využitie autentických materiálov na vyučovanie cudzieho jazyka,
- didaktické materiály, úloha učebníc a učebných materiálov,
- metodicko-pedagogické východiská v cudzojazyčnej edukácii – počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, gramatika a slovná zásoba.

Výučba bola organizovaná formou prednášky v kombinácii s praktickými ukázkami, diskusiou a výmenou názorov, t. j. interaktívnou formou práce frekventantov počas celej vzdelávacej aktivity. Súčasťou vzdelávacej aktivity bola aj praktická časť, ako napríklad ukážky a tvorba interaktívnych cvičení, hier. Ťažiskovými aktivitami bola tvorivá aplikácia nových poznatkov a metód práce na hodinách cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní.

Vzdelávacia aktivita prebiehala formou víkendových sústrezení a to v dvoch termínoch spolu v troch vzdelávacích centrách:

1. termín: 19. – 21. 10. 2012

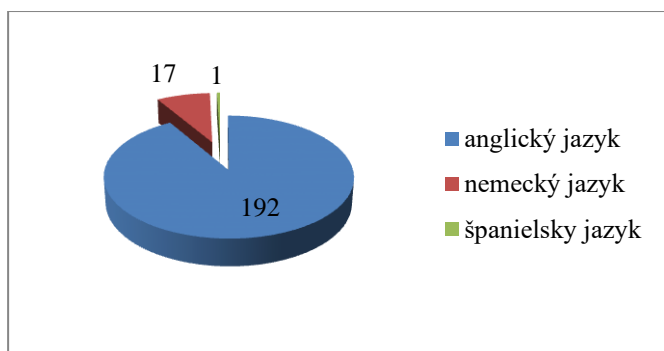
Vzdelávacie centrum: Študijné a kongresové stredisko ČĎV Modra – Harmónia

2. termín: 26. – 28. 10. 2012

Vzdelávacie centrá: Danišovce; Hotel Boboty, Terchová

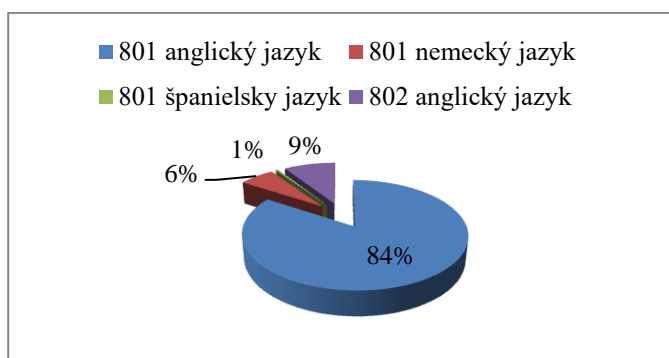
Metodicko-pedagogického víkendu cudzojazyčnej edukácie sa mohli zúčastniť frekventanti, s ktorými mal Štátny pedagogický ústav uzatvorenú Zmluvu o zabezpečení vzdelávania, t. j. patrili do cieľovej skupiny v súlade s podrobným opisom projektu. Do vzdelávacej aktivity mali možnosť sa zapojiť frekventanti všetkých cudzích jazykov vzdelávacieho študijného programu B a C a to na základe ich záujmu, t. j. na portáli projektu www.educj.sk bol zverejnený oznam s podrobnými informáciami. Počet miest víkendových sústrezení k odbornému vzdelávaniu bol obmedzený na určitý počet frekventantov pri jednotlivých termínoch a vzdelávacích centrách. Zoznam účastníkov víkendových sústrezení a ich rozdelenie do skupín bol dostupný na portáli po ukončení prihlasovania a spracovania prihlášok. Strava a ubytovanie boli účastníkom víkendových sústrezení k odbornému vzdelávaniu poskytnuté zdarma. Účastníci si hradili len cestovné a fakultatívne aktivity.

Vzdelávacej aktivity sa celkovo zúčastnilo 210 frekventantov, t. j. 191 frekventantov pre cieľ konvergencia a 19 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj. Účasť na aktivite bola ponúknutá frekventantom všetkých jazykov, avšak vzdelávaciu aktivitu absolvovali frekventanti anglického, nemeckého a španielskeho jazyka.

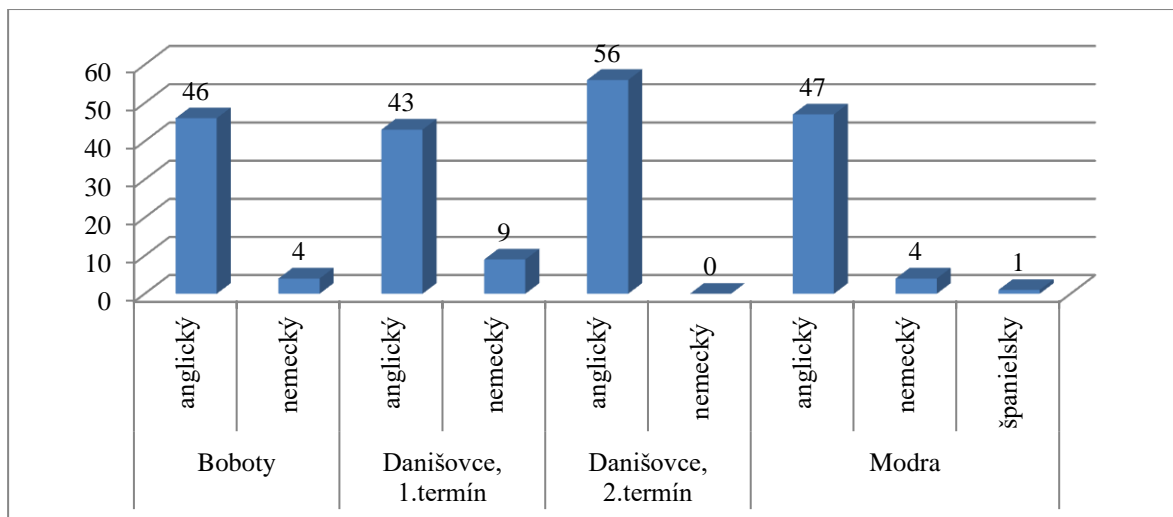
Obrázok 5: Počet absolventov podľa jazykov

V rámci cieľu konvergencia odborný víkend absolvovalo 176 frekventantov anglického jazyka, 13 frekventantov nemeckého jazyka a 1 frekventant španielskeho jazyka; v rámci cieľu regionálny rozvoj bolo zapojených 19 frekventantov anglického jazyka. Dve frekventantky, ktoré boli pôvodne prihlásené na účasť na odbornom víkende, sa nemohli zúčastniť z dôvodu choroby. Nižšie uvedený graf vyjadruje percentuálne vyjadrenie absolventov Metodicko-pedagogického víkendu cudzojazyčnej edukácie v závislosti od cudzieho jazyka a zaradenia pre cieľ konvergencia alebo regionálny rozvoj.

Obrázok 6: Percentuálne vyjadrenie počtu absolventov

Počet miest pre jednotlivé vzdelávacie centrá bol obmedzený kapacitou samotného vzdelávacieho centra, s ktorým mal Štátny pedagogický ústav uzatvorenú nájomnú zmluvu na základe prieskumu trhu. Vzdelávacej aktivity sa celkovo zúčastnilo 50 frekventantov v centre Boboty, 52 frekventantov v centre Danišovce počas prvého termínu a 56 frekventantov v druhom ponúknutom termíne a 52 frekventantov v centre Modra. Nasledujúci graf uvádza počet absolventov vzdelávacej aktivity v závislosti od cudzieho jazyka, vzdelávacieho centra, termínu a to celkovo pre cieľ konvergencia a regionálny rozvoj.

Obrázok 7: Počet absolventov, 801 + 802

Na základe spätnej väzby absolventov Metodicko-pedagogického víkendu cudzojazyčnej edukácie, poskytnutej vyučujúcim a kontaktnej osobe vzdelávacej aktivity, možno uviesť, že vzdelávacia aktivita predstavovala pre jej účastníkov určitý motivačný faktor vo vzdelávaní. Absolventi zároveň ocenili možnosť prehĺbiť si vedomosti, ktoré dovedy nadobudli v rámci odborného vzdelávania.

3 Medzinárodné odborné stáže

Štátny pedagogický ústav pripravil pre najúspešnejších frekventantov, ktorí sa vzdelávali v rámci vzdelávacieho programu A, B a C, aktivitu mobility, t. j. absolvovanie medzinárodnej odbornej stáže v krajine cieľového jazyka.

Medzinárodné odborné stáže pre frekventantov anglického, nemeckého a ruského jazyka boli realizované v približne dvojtýždňovej dĺžke trvania od 30. 06. 2013 do 24. 08. 2013, pričom prebiehali na renomovaných zahraničných vzdelávacích inštitúciách, s ktorými Štátny pedagogický ústav uzatvoril Memorandum o spolupráci. Zahraničné vzdelávacie inštitúcie poskytujúce medzinárodnú odbornú stáž museli byť inštitúciami s mnohoročnými skúsenosťami v oblasti výučby cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní a príprave kvalifikovaných učiteľov cudzieho jazyka na 1. stupni základných škôl, ktoré vydávajú medzinárodne uznávaný certifikát. Vzdelávacie inštitúcie boli vybrané členmi expertného tímu pre daný cudzí jazyk na základe uvedeného kritéria.

Odborné stáže boli zamerané na prehĺbenie spolupráce, výmenu skúseností, „tzv.“ príkladov dobrej praxe v oblasti odbornej prípravy a prípravy vzdelávania učiteľov cudzích jazykov na 1. stupni základných škôl, na podporu mobility a rozvoja kvalitného celoživotného vzdelávania. Program odbornej stáže bol zameraný na odborné vzdelávanie v oblasti didaktiky výučby cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní, rozvoj komunikačných jazykových kompetencií, interkultúrnych kompetencií, ako aj kompetencií potrebných k efektívnej výučbe cudzieho jazyka na 1. stupni základnej školy. Frekventanti mali možnosť oboznámiť sa s inovatívnymi prístupmi vo výučbe didaktiky cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu žiakov mladšieho školského veku.

Frekventanti boli na konci odbornej stáže ohodnotení medzinárodne uznávaným certifikátom o absolvovaní vzdelávania, ktorý vydala vzdelávacia inštitúcia. Certifikát bol zameraný na jazyk a didaktiku výučby cudzieho jazyka žiakov mladšieho školského veku.

3.1 Odborné a organizačné zabezpečenie

Medzi činnosti Štátneho pedagogického ústavu podľa štatútu zo dňa 27. 01. 1994 je okrem iných činností aj ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov a manažment projektov v spolupráci so zahraničím. V rámci uvedených činností Štátny pedagogický ústav deleguje učiteľov do zahraničia na vzdelávacie podujatia a spolupracuje s vysokými školami a inštitúciami v zahraničí.

V súlade so štatútom Štátny pedagogický ústav uzatvoril s vybranými zahraničnými vzdelávacími inštitúciami Memorandum o Spolupráci *Spolupráca vo vzdelávaní a odbornej príprave učiteľov cudzích jazykov na I. stupni*. Cieľom Memoranda o spolupráci bolo zriadenie partnerstva a spolupráce v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy učiteľov v rámci realizácie projektu *Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách*. Spolupráca súvisela s cieľom Európskej únie definovaným v Rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES, ktorým sa zaviedol akčný plán celoživotného vzdelávania zameraným na podporu dvojstranných partnerstiev, na podporu kvality systémov vzdelávania a odbornej prípravy formou inovácií aj v oblasti podpory štúdia jazykov. Uzatvorením Memoranda došlo k podpore mobility v oblasti vzdelávania sa vo výučbe cudzích jazykov.

Cieľom stáží učiteľov z cieľovej skupiny realizovaného projektu bola podpora komunikačných jazykových kompetencií, zlepšenie odbornej prípravy a zvyšovanie kvality celoživotného vzdelávania.

Predmetom Memoranda bolo uzatvorenie spolupráce týkajúcej sa podpory, výmeny odborných informácií a mobility medzi stranami Memoranda s cieľom prehĺbenia a výmeny skúseností v oblasti odbornej prípravy a vzdelávania učiteľov cudzích jazykov za účelom celoživotného vzdelávania. Predmet Memoranda sa realizoval prostredníctvom absolvovania odborných stáží, ktoré zabezpečili vzdelávacie inštitúcie:

Anglický jazyk:

- Mayflower College of English Ltd., 1 Radford Road, The Hoe, Plymouth, PL1 3BY, Veľká Británia
- International Study Programme Ltd., The Manor, Hazleton, Cheltenham, Gloucestershire, GL54 4EB, Veľká Británia
- Bell Educational Services Ltd., Hillscross, Red Cross Lane, Cambridge, CB2 0QU, Veľká Británia

Nemecký jazyk:

- Sambachshof vhs-Bilgungszentrum, Sambachshof 3, 976 31 Bad Konigshofen, Nemecko
- Deutsch Studio Salzburg, Rudolfskai 48, 5020 Salzburg, Rakúsko

Ruský jazyk:

- Štátny Puškinov inštitút ruského jazyka, ul. Akademika Volgina č. 6, 11 74 85 Moskva, Ruská federácia

Spolupráca medzi stranami Memoranda prebiehala v oblastiach:

- účasť učiteľov cudzích jazykov na odbornej stáži zameranej na prehĺbenie vedomostí z oblasti metodológie a slovnej zásoby cudzieho jazyka,
- prehĺbenie a umožnenie spolupráce, výmeny skúseností, tzv. príkladov dobrej praxe v oblasti odbornej prípravy a vzdelávania učiteľov cudzích jazykov I. stupňa,
- podpora mobility a rozvoja kvalitného celoživotného vzdelávania.

Vzdelávacia inštitúcia organizačne zabezpečila a zrealizovala odbornú stáž zameranú hlavne na komunikáciu v cudzom jazyku, znalosti slovnej zásoby, gramatiky a znalosť zvyklostí, kultúrnych a jazykových rozmanitostí. Odborná stáž bola zrealizovaná bezodplatne prostredníctvom odborníkov pôsobiacich v oblasti metodológie a jazykovej prípravy učiteľov cudzích jazykov pre primárne vzdelávanie. Po absolvovaní odbornej stáže vzdelávacia inštitúcia vystavila frekventantov certifikát o absolvovaní a zároveň Štátnemu pedagogickému ústavu vystavila potvrdenie o zrealizovaných odborných stážach v nasledovnom rozsahu:

- počet frekventantov, ktorí sa zúčastnili odbornej stáže,
- termíny trvania odborných stáží a rozsah vyučovacích hodín,
- mená a priezviská frekventantov, ktorí sa zúčastnili odbornej stáže.

Vzdelávacie inštitúcie zabezpečujúce odborné stáže boli inštitúciami, ktoré mali bohaté skúsenosti s napĺňaním vzdelávacích požiadaviek národných a nadnárodných organizácií a v minulosti spolupracovali s mnohými korporáciami, inštitúciami a vládnymi organizáciami. Desiatky učiteľov z celého sveta absolvovalo vzdelávanie zamerané na zlepšenie komunikačných jazykových kompetencií, nové trendy vo výučbe cudzieho jazyka, výučbu odborných predmetov, implementáciu informačných technológií do výučby cudzieho jazyka, kreativitu a pod.

Vzdelávanie bolo zabezpečené odborníkmi v oblasti didaktiky výučby daného cudzieho jazyka pre žiakov mladšieho školského veku, odborné predmety cudzieho jazyka, či interkultúrnu komunikáciu. Vyučujúci boli experti, ktorí mali v danej oblasti mnohoročné skúsenosti.

Odborné stáže prebiehali v priestoroch vzdelávacej inštitúcie na základe nájomnej zmluvy, t. j. Štátny pedagogický ústav užíval prenajaté priestory vzdelávacej inštitúcie len na dohodnutý účel nájmu – vzdelávanie frekventantov. Predmet nájmu (každá miestnosť v rámci

predmetu nájmu) bola označená logami národného projektu, ktoré boli dodané vzdelávacej inštitúcii pred začatím doby nájmu a označenie logami bolo dodržané počas celej doby nájmu. Vzdelávacia inštitúcia poskytla Štátnemu pedagogickému ústavu fotodokumentáciu označeného predmetu nájmu logami projektu.

Všetky vzdelávacie inštitúcie boli moderne technologicky vybavené, vhodné pre výučbu v malých skupinách a tímovú prácu. Frekventanti mohli v strediskách využívať modernú didaktickú techniku, ako je interaktívna tabuľa, pripojenie na internet, audio/video zariadenia na prehrávanie nahrávok a videí, ktoré vhodne dopĺňali didaktickú stránku výučby. Frekventanti mohli v centre využívať rôzne materiálo-didaktické pomôcky, ako napríklad rôzne druhy učebníc, publikácie o metódach výučby cudzieho jazyka, výkladové slovníky, publikácie o reáliách a kultúre krajín cieľového jazyka a ďalšie, ktoré si mohli vypožičať počas doby trvania stáže z knižnice.

3.2 Administrácia vzdelávacej aktivity

Medzinárodnej odbornej stáže sa zúčastnili frekventanti anglického, nemeckého a ruského jazyka vzdelávacieho programu A, B a C, s ktorými mal Štátny pedagogický ústav uzatvorenú Zmluvu o zabezpečení vzdelávania, t. j. patrili do cieľovej skupiny v súlade s podrobným opisom projektu. Na medzinárodnú odbornú stáž boli oslovení najúspešnejší frekventanti vzdelávania, t. j. frekventanti vzdelávacieho programu A a B, ktorí v záverečnom testovaní B2 v rámci ukončenia vzdelávania dosiahli najlepšie výsledky a najúspešnejší frekventanti vzdelávacieho programu C. V prípade, že sa oslovený frekventant nemohol medzinárodnej stáže zúčastniť, bol oslovený ďalší frekventant v poradí.

S frekventantmi bol uzatvorený Dodatok k zmluve o zabezpečení vzdelávania, v ktorom sa poskytovateľ – Štátny pedagogický ústav zaviazal pre frekventanta zabezpečiť odborné a jazykové vzdelávanie a to za účelom získania vedomostí a informácií prehlbujúcich vzdelávanie frekventanta poskytnutého podľa zmluvy o zabezpečení vzdelávania. Poskytovateľ sa v dodatku zaviazal, že nebude od frekventanta požadovať žiadne finančné plnenie za odborné jazykové vzdelávanie poskytované vzdelávacou inštitúciou. Frekventantovi bol poskytnutý preddavok určený na stravu, vreckové a náhrady preukázaných výdavkov na ubytovanie. Frekventant sa v dohode zaviazal absolvovať stáž v celom rozsahu a získať v jej závere od zahraničnej vzdelávacej inštitúcie certifikát o jej absolvovaní. Zároveň sa zaviazal získať pre poskytovateľa informácie týkajúce sa odborného jazykového vzdelávania a jazykovej prípravy učiteľov na 1. stupni základných škôl: informácie z metodológie, informácie o inovatívnych prístupoch v priebehu vyučovacieho procesu,

informácie týkajúce sa iných aktivít súvisiacich s odborným jazykovým vzdelávaním. Frekventant bol povinný do desiatich pracovných dní po ukončení stáže predložiť poskytovateľovi vyúčtovanie zahraničnej pracovnej cesty s podpornou dokumentáciou k vyúčtovaniu, správu k odbornej stáži v rozsahu 5 – 10 strán, kópiu získaného certifikátu, preberací protokol a vyplnený dotazník spokojnosti.

Frekventantom bola pred absolvovaním odbornej stáže zaslaná podporná dokumentácia, ktorá obsahovala:

- organizačné pokyny, ktoré uvádzali organizačné podrobnosti o realizácii odbornej stáže (miesto a adresa stáže, dátum, obsahová stránka stáže s rámcovým programom, informácie k zabezpečeniu ubytovania a cesty, doprava do miesta stáže, pokyny pred odchodom na stáž a po ukončení stáže, kontaktná osoba stáže),
- dodatok k zmluve o zabezpečení vzdelávania, ktorý sa uzatváral medzi frekventantom a Štátnym pedagogickým ústavom za účelom zabezpečenia odbornej stáže,
- príkaz na zahraničnú pracovnú cestu (formulár),
- vyúčtovanie zahraničnej pracovnej cesty (formulár),
- preberací protokol,
- dotazník spokojnosti.

Administrácia vzdelávacej aktivity bola zabezpečená koordinátorom odbornej aktivity, ktorým bola PhDr. Denisa Ďuranová a administrátormi stáže - členmi riadiaceho tímu projektu, ktorí administrovali aktivitu v súlade s prerozdelením uvedeným v tabuľke.

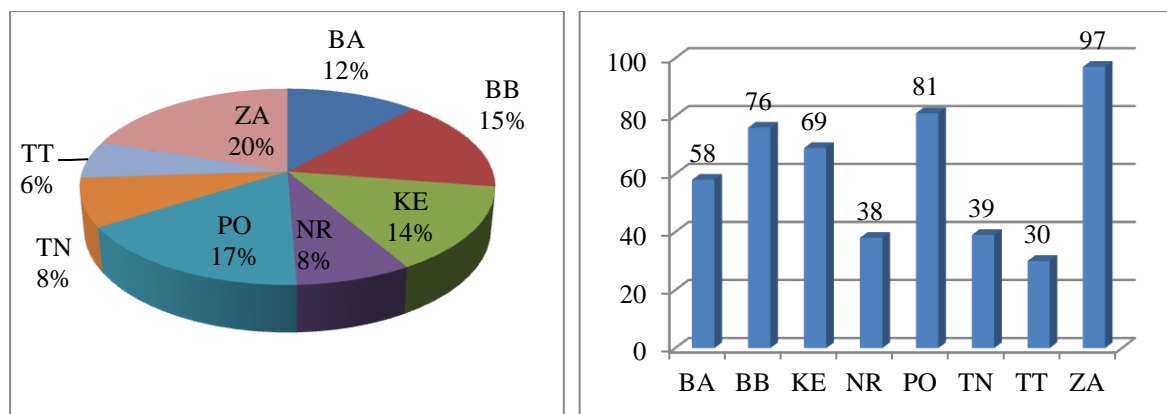
Administrátor stáže	Miesto stáže	Príchod na stáž	Začiatok výučby	Koniec výučby	Odchod zo stáže	Počet skupín	Celkový počet frekventantov
ANGLICKÝ JAZYK							
Peter Procházka	Plymouth	30.6.	1.7.	12.7.	13.7.	1	10
	Plymouth	14.7.	15.7.	26.7.	27.7.	1	7
	Plymouth	28.7.	29.7.	9.8.	10.8.	1	10
	Plymouth	11.8.	12.8.	23.8.	24.8.	1	9
Mgr. Jana Čopíková, PhD.	Cambridge	14.7.	15.7.	26.7.	27.7.	2	38
	Cambridge	28.7.	29.7.	9.8.	10.8.	2	35
Mgr. Magdaléna Pajdová; Mgr. Ľubica Szilásiová	Cambridge	11.8.	12.8.	23.8.	24.8.	6	120

Mgr. Vlasta Paholíková;	Southampton	21.7.	22.7.	31.7.	1.8.	1	28
	Portsmouth	28.7.	29.7.	7.8.	8.8.	1	28
Bc. Katarína Jančušková	Colchester	4.8.	5.8.	14.8.	15.8.	1	28
Mgr. Tatiana Paholíková	Ipswich	21.7.	22.7.	31.7.	1.8.	1	28
	Ipswich	4.8.	5.8.	14.8.	15.8.	2	44
NEMECKÝ JAZYK							
Mgr. Zuzana Lichá	Bad Konigshofen	13.8.	13.8.	20.8.	21.8.	2	41
Mgr. Barbora Tancerová	Salzburg	14.7.	14.7.	23.7.	24.7.	1	22
	Salzburg	20.7.	20.7.	29.7.	30.7.	1	23
RUSKÝ JAZYK							
Mgr. Tatiana Paholíková	Moskva	30.6.	1.7.	11.7.	12.7.	1	18

3.3 Účast' frekventantov na medzinárodnej odbornej stáži

Medzinárodnej odbornej stáže sa zúčastnili frekventanti anglického, nemeckého a ruského jazyka všetkých vzdelávacích programov a oboch cieľov, konvergencia a regionálny rozvoj. Odbornú stáž absolvovali najúspešnejší frekventanti vzdelávacieho programu A a B na základe výsledkov testovania na komunikačnej úrovni B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky a najúspešnejší frekventanti vzdelávacieho programu C, ktorí súhlasili s absolvovaním stáže. Celkovo sa stáží zúčastnilo 488 frekventantov zo všetkých samosprávnych krajov, 430 frekventantov pre cieľ konvergencia a 58 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj.

Najviac absolventov stáže pochádzalo zo Žilinského a Prešovského kraja a to 20% a 17% zo všetkých absolventov, pričom práve z týchto dvoch krajov bolo do národného projektu zapojených najviac učiteľov. Najnižšie percentuálne vyjadrenie absolventov stáže prislúchalo Trnavskému 6%, Trenčianskemu a Nitrianskemu kraju 8%. Nasledujúce grafy uvádzajú percentuálne vyjadrenie absolventov stáže pre všetky jazyky a počet frekventantov spoločne pre všetky jazyky podľa samosprávnych krajov. Priemerná veková štruktúra frekventantov všetkých jazykov bola 43,34 rokov.

Obrázok 8: Percentuálne vyjadrenie a počet všetkých frekventantov podľa krajov

Odbornú stáž absolvoval najväčší počet frekventantov anglického jazyka a to 385, následne nemeckého jazyka v počte 85 frekventantov a 18 frekventantov ruského jazyka.

Odborná stáž pre 385 frekventantov **anglického jazyka** bola zabezpečená troma renomovanými zahraničnými vzdelávacími inštitúciami a to na základe memoranda o vzájomnej spolupráci uzatvoreného medzi predmetnou vzdelávacou inštitúciou a Štátnym pedagogickým ústavom.

Vzdelávacia inštitúcia *Mayflower College of English Ltd.* zabezpečila realizáciu odbornej stáže pre 36 frekventantov anglického jazyka v meste Plymouth a to v štyroch termínoch. Výučba prebiehala v období od 01. 07. do 23. 08. 2013. Vzdelávacej aktivity sa zúčastnili len frekventanti vzdelávacieho programu A pre cieľ regionálny rozvoj.

Vzdelávacia inštitúcia *Bell Educational Services Ltd.* realizovala odbornú stáž pre 193 frekventantov anglického jazyka, ktorí ju absolvovali v priestoroch Homerton College v Cambridge v troch termínoch a to v období od 15. 07. do 23. 08. 2013. Vzdelávacej aktivity sa zúčastnili frekventanti vzdelávacieho programu A, B a C pre cieľ konvergencia a regionálny rozvoj.

Tretia vzdelávacia inštitúcia zabezpečujúca odbornú stáž anglického jazyka v počte pre 156 frekventantov bola *International Study Programmes Ltd.*, ktorá realizovala stáž vo viacerých svojich vzdelávacích centrách a to v meste Southampton, Ipswich, Portsmouth a Colchester, spolu v piatich termínoch v období od 22. 07. do 14. 08. 2013. Vzdelávacej aktivity sa zúčastnili frekventanti vzdelávacieho programu A a B pre oba ciele.

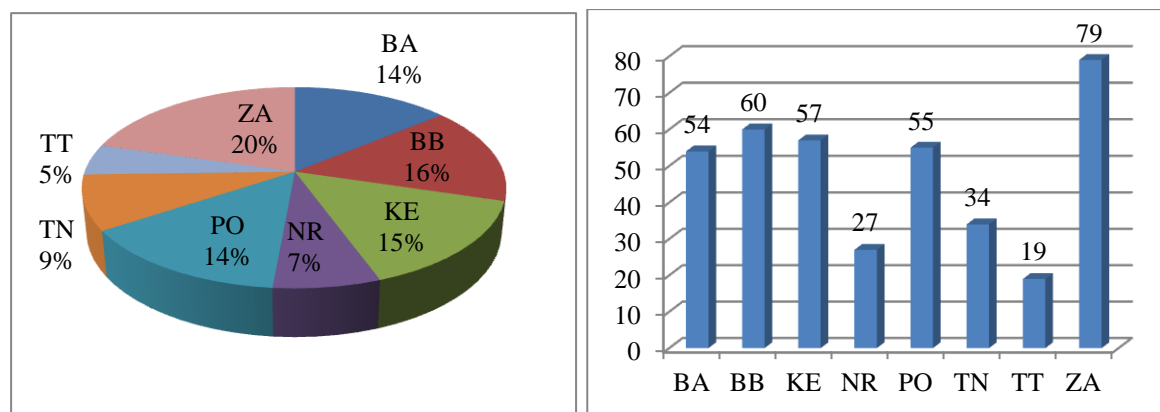
Nasledujúca tabuľka uvádza presný počet frekventantov anglického jazyka, ktorí absolvovali odbornú stáž podľa jednotlivých vzdelávacích inštitúcií a termínov. Zároveň uvádza prerozdelenie tohto počtu frekventantov podľa cieľov (801 – konvergencia, 802 –

regionálny rozvoj) a vzdelávacích programov frekventantov (vzdelávací program A - aktivita 1.1, vzdelávací program B – aktivita 1.2, vzdelávací program C – aktivita 2.1, 2.2).

Mesto	Výučba od	Výučba do	Počet frekventantov	801, 1.1	801, 1.2	801, 2.1, 2.2	802, 1.1	802, 1.2	802, 2.1, 2.2
Plymouth	1.7.	12.7.	10	0	0	0	10	0	0
Plymouth	15.7.	26.7.	7	0	0	0	7	0	0
Plymouth	29.7.	9.8.	10	0	0	0	10	0	0
Plymouth	12.8.	23.8.	9	0	0	0	9	0	0
Spolu Plymouth			36	0	0	0	36	0	0
Cambridge	15.7.	26.7.	38	0	12	26	0	0	0
Cambridge	29.7.	9.8.	35	0	35	0	0	0	0
Cambridge	12.8.	23.8.	120	119	0	0	0	1	0
Spolu Cambridge			193	119	47	26	0	1	0
Southampton	22.7.	31.7.	28	28	0	0	0	0	0
Ipswich	22.7.	31.7.	28	11	0	0	3	14	0
Portsmouth	29.7.	7.8.	28	28	0	0	0	0	0
Ipswich	5.8.	14.8.	44	34	10	0	0	0	0
Colchester	5.8.	14.8.	28	1	27	0	0	0	0
spolu Southampton, Ipswich, Portsmouth, Colchester			156	102	37	0	3	14	0
Celkovo anglický jazyk			385	221	84	26	39	15	0

Odbornú stáž pre frekventantov anglického jazyka pre cieľ konvergencia teda absolvovalo 221 frekventantov vzdelávacieho programu A, 84 frekventantov vzdelávacieho programu B a 26 frekventantov vzdelávacieho programu C. Pre cieľ regionálny rozvoj absolvovalo stáž pre frekventantov anglického jazyka 39 frekventantov vzdelávacieho programu A a 15 frekventantov vzdelávacieho programu B.

Nasledujúce grafy uvádzajú percentuálne vyjadrenie a počet frekventantov, ktorí absolvovali stáž pre frekventantov anglického jazyka, podľa samosprávnych krajov. Priemerný vek absolventov stáže pre frekventantov anglického jazyka bol 41,65.

Obrazok 9: Percentuálne vyjadrenie a počet frekventantov anglického jazyka podľa krajov

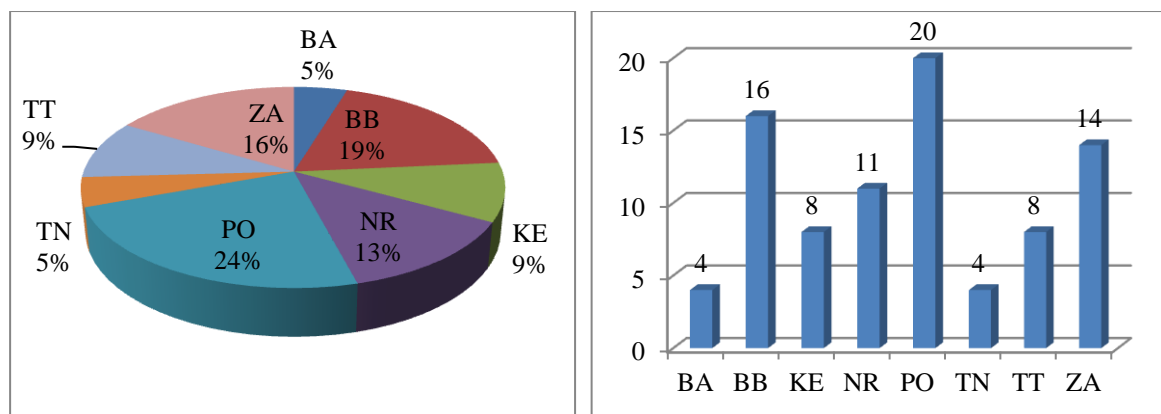
Na základe memoranda o vzájomnej spolupráci bola odborná stáž pre frekventantov **nemeckého jazyka** zabezpečená dvoma vzdelávacími inštitúciami.

Deutsch Studio Salzburg realizovalo odbornú stáž pre 44 frekventantov vzdelávacieho programu A a C pre cieľ konvergencia, v dvoch termínoch v období od 15. 07. do 29. 07. 2013 v meste Salzburg. Vzdelávacia inštitúcia *vhs-Bildungszentrum Sambachshof, Bad Konigshofen* pripravila odbornú stáž pre 41 frekventantov vzdelávacieho programu A, B, C pre oba ciele. Nasledujúca tabuľka uvádza presný počet frekventantov nemeckého jazyka, ktorí absolvovali odbornú stáž. Zároveň uvádza prerozdelenie tohto počtu frekventantov podľa cieľov (801 – konvergencia, 802 – regionálny rozvoj) a vzdelávacích programov frekventantov (vzdelávací program A - aktivita 1.1, vzdelávací program B – aktivita 1.2, vzdelávací program C – aktivita 2.1, 2.2).

Mesto	Výučba od	Výučba do	Počet frekventantov	801, 1.1	801, 1.2	801, 2.1, 2.2	802, 1.1	802, 1.2	802, 2.1, 2.2
Salzburg	15.7.	23.7.	21	15	0	6	0	0	0
Salzburg	21.07.	29.7.	23	23	0	0	0	0	0
Spolu Salzburg			44	38	0	6	0	0	0
Bad Konigshofen	14.08.	20.8.	41	10	21	6	2	1	1
Celkovo nemecký jazyk			85	48	21	12	2	1	1

Stáž pre frekventantov nemeckého jazyka teda absolvovalo spolu 85 frekventantov vzdelávacieho programu A, B a C, pričom pre cieľ konvergencia stáž absolvovalo 48 frekventantov vzdelávacieho programu A, 21 frekventantov vzdelávacieho programu B a 12 frekventantov vzdelávacieho programu C. Pre cieľ regionálny rozvoj sa odbornej stáže pre frekventantov nemeckého jazyka zúčastnili 2 frekventanti vzdelávacieho programu A, 1 frekventant vzdelávacieho programu B a 1 frekventant vzdelávacieho programu C.

Nasledujúce grafy uvádzajú percentuálne vyjadrenie a počet frekventantov, ktorí absolvovali stáž pre frekventantov nemeckého jazyka, podľa samosprávnych krajov. Priemerný vek frekventantov nemeckého jazyka bol 43,93 rokov.

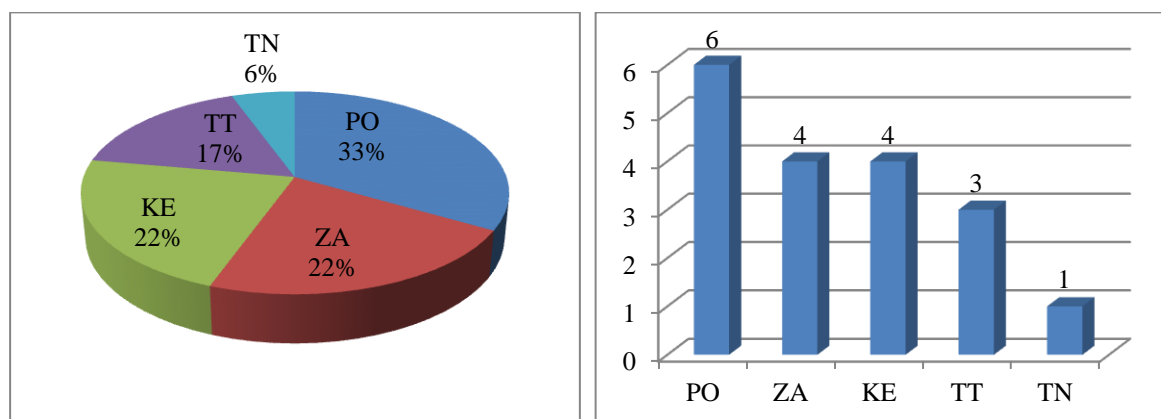
Obrázok 10: Percentuálne vyjadrenie a počet frekventantov nemeckého jazyka podľa krajov

Odborná stáž pre 18 frekventantov **ruského jazyka** bola zabezpečená renomovanou zahraničnou vzdelávacou inštitúciou *Štátnym Puškinovým inštitútom ruského jazyka v Moskve* a to na základe memoranda o vzájomnej spolupráci uzatvoreného medzi predmetnou vzdelávacou inštitúciou a Štátnym pedagogickým ústavom.

Odborná stáž bola zabezpečená v Moskve pre frekventantov vzdelávacieho programu A, B a C pre cieľ konvergencia v období od 01. 07. do 11. 07. 2013. Zúčastnili sa jej 3 frekventanti vzdelávacieho programu A, 12 frekventantov vzdelávacieho programu B a 3 frekventanti vzdelávacieho programu C. Toto prerozdelenie ilustruje nasledujúca tabuľka.

Mesto	Výučba od	Výučba do	Počet frekventantov	801, 1.1	801, 1.2	801, 2.1, 2.2	802, 1.1	802, 1.2	802, 2.1, 2.2
Moskva; celkovo ruský jazyk	1.7.	11.7.	18	3	12	3	0	0	0

Nasledujúce grafy uvádzajú percentuálne vyjadrenie a počet frekventantov, ktorí absolvovali stáž pre frekventantov ruského jazyka, a to podľa samosprávnych krajov. Priemerný vek frekventantov ruského jazyka bol 44,44.

Obrázok 11: Percentuálne vyjadrenie a počet frekventantov ruského jazyka podľa krajov

3.4 Program a priebeh medzinárodnej odbornej stáže

Primárnym cieľom medzinárodných odborných stáží bolo oboznámiť frekventantov s metodológiou a poslednými trendmi vo výučbe cudzieho jazyka na 1. stupni základných škôl, zlepšiť ich komunikáciu, komunikačné jazykové kompetencie a oboznámiť ich s kultúrou a tradíciami krajiny cieľového jazyka. Program stáží bol navrhnutý na základe rámcového učebného plánu jednotlivých vzdelávacích inštitúcií tak, aby v plnej miere reflektoval vzdelávacie potreby frekventantov.

Vzdelávanie bolo zväčša kooperatívne alebo skupinové a podľa dĺžky jeho trvania krátkodobé. Vo všetkých vzdelávacích inštitúciách sa dôraz kládol na didaktiku výučby cudzieho jazyka pre žiakov mladšieho školského veku, slovnú zásobu používanú v triedach na hodinách pri výučbe cudzieho jazyka, zlepšenie komunikačných jazykových činností a stratégií frekventantov – počúvanie a čítanie s porozumením, ústny a písomný prejav, ako aj na komunikáciu v cudzom jazyku, správnu výslovnosť a gramatiku. Frekventanti mali možnosť oboznámiť sa s inovatívnymi prístupmi vo výučbe didaktiky cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu žiakov mladšieho školského veku.

So vzdelávaním a účasťou na odbornej stáži bol tiež spojený sprievodný program zameraný na rozvoj a podporu interkultúrnej dimenzie, ktorý zahŕňal spoznávanie mesta, kde sa odborná stáž konala, jeho histórie a kultúry a tiež návštevu ďalších významných miest v jeho okolí. Vzdelávacie inštitúcie ponúkali frekventantom organizované výlety do vybraných kultúrnych a historických miest, ktoré boli súčasťou rozvrhu vzdelávania.

Program medzinárodných odborných stáží bol zameraný na odborné vzdelávanie v oblasti didaktiky výučby cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní a rozvoj jazykových kompetencií. Jeho hlavným cieľom bol rozvoj kompetencií, ktoré sú potrebné k efektívnej výučbe cudzieho jazyka. Programy jednotlivých vzdelávacích inštitúcií sa po vzdelávacej a didaktickej stránke zásadne nelíšili, avšak každá vzdelávacia inštitúcia ponúkala frekventantom vlastný sprievodný program, ktorý bol podmienený miestom konania stáže, charakterom a vybavením jednotlivých vzdelávacích inštitúcií. Všetci frekventanti boli pred ich príchodom na stáž dopredu informovaní o plánovanom programe a rozvrhu vzdelávacích aktivít, aby sa na ne mohli pripraviť.

Frekventanti, ktorí úspešne absolvovali všetky hodiny vzdelávania počas zahraničnej stáže, boli na konci odbornej stáže ohodnotení certifikátom o absolvovaní kurzu, ktorý vydala vzdelávacia inštitúcia.

3.4.1 Program a rozvrh odbornej stáže frekventantov anglického jazyka

- **Program a rozvrh odbornej stáže anglického jazyka, ktorý zabezpečila vzdelávacia inštitúcia Bell Educational Service Ltd. v Cambridge**

Vzdelávací program nazvaný *Language and Methodology Refresher for Young Learners* bol rozložený na desať dní so začiatkom v pondelok a koncom v piatok nasledujúci týždeň. Výučba s celkovou dotáciou 44 hodín zahŕňala:

- 18 vyučovacích hodín anglického jazyka na zlepšenie komunikačných jazykových kompetencií frekventantov,
- 26 vyučovacích hodín didaktiky výučby anglického jazyka na 1. stupni základnej školy.

Jednotlivé vyučovacie hodiny *Language development*, teda rozvoja komunikačných jazykových kompetencií, zahŕňali plynulosť v komunikácii, správnu terminológiu používanú v triede pri výučbe, správnu výslovnosť, používanie prízvuku v slovách a vetách, správny rytmus, výučbu gramatiky, stavbu slov a slovných spojení, frázové slovesá a rolové hry.

Metodicko-didaktická časť zahŕňala napríklad tipy ako podnecovať žiakov mladšieho školského veku ku komunikácii v anglickom jazyku, využívanie komunikačno-informačných technológií pri výučbe, využívanie príbehov, piesní, rytmov a básničiek, efektívne plánovanie hodín, efektívne štruktúrovanie jazyka a využívanie vizuálnych elementov od kartičiek po videá.

Frekventanti mali taktiež možnosť prihlásiť sa na krátke workshopy, ktoré boli spojené s praktickými ukázkami a radami zameranými na rôzne oblasti vzdelávania a inovatívne postupy v didaktike. Na týchto workshopoch mali frekventanti možnosť sa stretnúť aj s učiteľmi z iných krajín, ktorí participovali na jednom zo štandardných kurzov. Zároveň tým mali možnosť spoznávať iné kultúry, komunikovať v anglickom jazyku a rozšíriť si svoje vedomosti v iných oblastiach vzdelávania.

Frekventanti sa mohli zúčastniť tematických workshopov, napríklad:

They just won't listen - o tom, ako správne motivovať žiakov, ak nedokážu alebo nechcú počúvať,

They just won't speak - ako právne viesť deti k plynulej komunikácii a pomôcť im odstrániť problémy a strach z komunikovania,

Storytelling - metóda učenia cudzieho jazyka pomocou rozprávania príbehov, ktoré sú veľmi pútavé a prirodzene všetkých zaujímajú,

Clilling time - obsahovo a jazykové intergrované vyučovanie cudzieho jazyka spolu s vyučovaním iného predmetu, kde deti nadobúdajú nové vedomosti a kompetencie spolu s cudzím jazykom,

Integrating language skills - aktivity využívané na hodinách anglického jazyka zamerané na rozvoj všetkých komunikačných jazykových činností a stratégií,

Learning to chanel the energy – stirrers and settlers for the primary classroom - žiaci mladšieho školského roku sú často plné energie a prostredníctvom tohto praktického workshopu sa frekventanti oboznámili s hrami, ktoré umožnia deťom vyvážiť ich energiu, upokojiť sa, sústrediť sa na učenie. V stredy sa mohli frekventanti zúčastniť prednášky na rôzne témy, napríklad charakterizovanie základných pravidiel a princípov v riadení vyučovacej hodiny a triedy, nové trendy v ELT výučbe.

Hlavná osnova výučby bola organizovaná v dvoch blokoch v doobedňajších hodinách, ktoré boli rozdelené 30 minútovou prestávkou na občerstvenie a jednom bloku popoludní. Vzdelávací program obsahoval ponuku fakultatívnych výletov organizovaných v poobedných hodinách po vyučovaní alebo cez víkend.

Prvý týždeň

	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
9.00 – 10.30	Introductions Language development Spoken fluency	Language development The language of classroom instruction	Language development Pronunciation focus Word stress	Language Development Grammar practice	Language Development News and Views
11.00 – 12.30	Methodology Encouraging Young Learners to talk	Methodology Total physical response	Methodology Computer assisted language learning	Methodology Using stories	Methodology Disguised grammar activities
14.00 – 15.30	Methodology Songs, chants and poems	** Campus Conference	X Key Lecture	** Campus Conference	Special Teacher's Excursion
15.30	Voliteľné predmety, kultúrne aktivity, spoločenský program a čas na štúdium				

Druhý týždeň

	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
9.00 – 10.30	Language development An integrated skills lesson	Language development Word building and collocation	Language development Pronunciation - Weak forms and rhythm	Language development Phrasal verbs and a role play	Language development Top tips for independent learning

11.00 – 12.30	Methodology Teaching language structures effectively	Methodology Using games to teach language	Methodology The visual element From flashcards to video clips	Methodology Using songs, rhymes and jazz chants	Methodology Effective classroom management Action plan
14.00 – 15.30	Methodology Pronunciation activities	** Campus Conference	X Key Lecture	** Campus Conference	Special Teacher's Excursion
15.30	Voliteľné predmety, kultúrne aktivity, spoločenský program a čas na štúdium				

• **Program a rozvrh odbornej stáže anglického jazyka, ktorý zabezpečila vzdelávacia inštitúcia Mayflower College of English Ltd. v Plymouth**

Vzdelávací program s názvom *Language & Methodology for Primary School Teachers of English* zahŕňal spolu 50 hodín výučby počas dvoch týždňov. Program bol zameraný na odborné vzdelávanie v oblasti výučby anglického jazyka v primárnom vzdelávaní a rozvoj jazykových kompetencií.

Program sa skladal z dvoch hlavných častí:

- rozvoj jazykových a kultúrnych kompetencií,
- didaktika výučby anglického jazyka v primárnom vzdelávaní.

Počas hodín rozvoja jazykových a kultúrnych kompetencií sa frekventanti zameriavali na správnu výslovnosť, rozvoj slovnej zásoby a gramatiku formou hier a skupinových aktivít, rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií – počúvanie a čítanie s porozumením, ústny a písomný prejav, a to napríklad pomocou videí určených pre primárne vzdelávanie, krátkych básní a ďalších aktivít.

Didaktika výučby anglického jazyka bola doplnená hospitáciou a pozorovaním výučby lektorov Mayflower College of English - vyučujúcich medzinárodných študentov, ktorí v rovnakom čase na College absolvovali letný jazykový kurz. Úlohou frekventantov bolo sledovať vonkajšie prejavy učiteľa Mayflower College of English – mimiku, gestikuláciu, prácu s hlasom, vzťah k učiacim sa, pozíciu, vtaiahnutie žiakov do činnosti a ďalej sledovať učiteľove metodické postupy, využívanie rôznych druhov aktivít, zisťovanie spätnej väzby pri vyučovaní anglického jazyka.

Medzi didaktické postupy, ktoré boli počas vyučovania predstavené, patrí napríklad používanie informačno-komunikačných technológií pri výučbe, využívanie dramatizácie, pantomímy, kreslenia alebo filmov v primárnom vzdelávaní. Súčasťou výučby bola tiež

príprava a realizácia prezentácie o rôznych aktivitách vhodných pre žiakov mladšieho školského veku, ktoré frekventanti počas druhého týždňa odbornej stáže pripravovali a v posledný deň stáže si navzájom prezentovali.

Vzdelávací program bol v jednom dni rozdelený do dvoch blokov, ranný a poobedný, medzi ktorými bola hodinová prestávka. Výučba bola alokovaná do desiatich dní, rozdelených dvomi dňami určenými na oddych. Frekventantom bola poskytnutá ponuka fakultatívnych výletov.

Prvý týždeň	09.15 - 12.30	13.30 - 15.30
Monday	Induction/Course Outline/Ice-Breaker	Walking Tour of Plymouth/British Education System
Tuesday	Teaching and Learning	Customs and Social English
Wednesday	Classroom Management /Project Identification	Pronunciation 1
Thursday	British Education system/teaching methods	News and media (newspapers)
Friday	Error correction/ Grammar Workshop	Accent and dialect/ Register/Linguistic Diversity
Druhý týždeň	09.15 - 12.30	13.30 - 15.30
Monday	History of Language teaching/ Communicative method	Teaching Reading /Using Readers
Tuesday	Testing and Assessment/ Prejudices and Stereotypes	Teaching Speaking/ Realia
Wednesday	Observation - Adults/Professional Development	Teaching Vocabulary
Thursday	Lesson Planning/Integrated skills and micro-teaching	Teaching Listening
Friday	Presentation Preparation and Delivery	Course Review and Exit Session

- **Rozvrh odbornej stáže anglického jazyka, ktorý zabezpečila vzdelávacia inštitúcia International Study Programmes Ltd., príklad rozvrhu používaný v Ipswich**

Vzdelávací program s názvom *Course for Slovakian Teachers of English at Primary Level Language and Practical Methodology: Creativity in the Classroom* bol štruktúrne a obsahovo obdobný pre všetky termíny a centrá, kde ho škola International Study Programmes Ltd. organizovala. Výučba v celkovej dotácii 48 vyučovacích hodín bola štruktúrne rozdelená nasledovne:

- seminár o vzdelávaní na 1. stupni základných škôl v Anglicku, typický deň v škole a národné kurikulum v dĺžke 2 vyučovacie hodiny,
- zlepšenie komunikačných jazykových kompetencií frekventantov v dĺžke 16 vyučovacích hodín,

- výučba slovné zásoby používanej pri komunikácii vo výchovno-vzdelávacom procese, frázy, rolové hry pre 1. stupeň základnej školy a slovnú zásobu pre rozprávanie príbehov v dĺžke 3 vyučovacie hodiny,
- didaktika výučby anglického jazyka ako cudzieho jazyka na 1. stupni základnej školy v dĺžke 19 vyučovacích hodín,
- štúdium kultúrnych zvyklostí v dĺžke 8 vyučovacích hodín.

Časť *English Language Tuition*, teda zlepšovanie jazykových kompetencií frekventantov, sa konala v malých skupinách s maximálne pätnástimi frekventantmi. V tejto časti mali frekventanti možnosť obohatiť svoju slovnú zásobu pomocou rôznych kreatívnych hier a aktivít so slovíčkami, ktoré aktívne podporovali počúvanie s porozumením a ústny prejav. Počas hodín *English Language Tuition* sa frekventanti tiež venovali anglickej gramatike s využitím rôznych metód a techník, ako napríklad TPR metódy, Goldfish bowl techniky a iných. Výučba sa v tejto časti tiež venovala správnej výslovnosti a komunikačným jazykovým činnostiam – čítanie s porozumením a písomný prejav.

Didaktika výučby anglického jazyka bola rozdelená do niekoľkých ucelených častí, tzv. workshopov, z ktorých sa každý venoval inej téme alebo problematike, napríklad rôznym formám zážitkového učenia, dramatizácii, pantomíme, rozprávaniu príbehov, alebo boli zamerané na ďalšie didaktické postupy, napr. na slovné hry a aktivity na aktívne precvičovanie rôznych gramatických javov a obohacovanie slovné zásoby, plánovanie vyučovacích hodín, metódu TPR alebo riešenie rôznych problémov pri vyučovaní anglického jazyka.

Súčasťou vzdelávacieho programu bol tiež krátky seminár o primárnom vzdelávaní v Anglicku, ktorý obsahoval informácie o školskom systéme, učebných osnovách, vyučovacích predmetoch a opis ako vyzerá typický školský deň v Anglicku, históriu vývoja školstva v Anglicku, pozíciu učiteľa v spoločnosti, národné kurikulum, problémy v školstve, inšpekčné orgány, vzdelávanie učiteľov, hodnotenie žiakov v Anglicku a pod.

Poslednú časť vzdelávacieho programu tvorilo štúdium kultúrnych zvyklostí, ktoré bolo realizované praktickou formou, a to rôznymi fakultatívnymi výletmi a návštevami známych kultúrnych miest a pamiatok, ktoré boli v blízkosti vzdelávacích centier.

Osnova výučby bola rozdelená do ôsmich dní, ktoré boli doplnené dvomi dňami určenými na oddych, resp. na celodenný fakultatívny a poznávací výlet. Okrem toho sa frekventanti mohli zúčastniť ďalších sprievodných aktivít a výletov, ktoré boli súčasťou programu. Vyučovanie bolo počas dňa rozdelené do dvoch hlavných blokov, ranného a poobedného, medzi ktorými bola hodinová prestávka.

DAY & DATE	MORNING	AFTERNOON	EVENING
MONDAY	0900- Welcome & Introduction with 1030 Local Organiser, Mags Oakley 1100- Lecture and discussion on 1315 Primary Education in England: A typical school day, the National Curriculum, etc with Gema Emiabata	1430- Reception with Mayor at the Mayor's 1530 Parlour, Town Hall, Cornhill (Enter by main entrance) 1545- Guided Walking tour of Ipswich 1715	
TUESDAY	0900- English Language Tuition 1200	1300- English Language Tuition 1600	
WEDNESDAY	0900- English Language Tuition 1200	1300- English Language Tuition 1600	
THURSDAY	<i>Group W</i> 0900- English Language Tuition 1215 <i>Group X</i> 0900- Classroom Language: 1215 Vocabulary, Expressions & Role Play for the Primary Classroom & Language for Storytelling <i>Group Y</i> Opportunity to visit Christchurch Mansion & Ipswich Museum	<i>Group W</i> 1300- Classroom Language: 1615 Vocabulary, Expressions & Role Play for the Primary Classroom & Language for Storytelling <i>Group X</i> Free for individual research or Optional visits eg. Norwich or Felixstowe <i>Group Y</i> 1300- English Language Tuition 1615	
FRIDAY	<i>Group W</i> Opportunity to visit Christchurch Mansion & Ipswich Museum <i>Group X</i> Opportunity to visit Christchurch Mansion & Ipswich Museum <i>Group Y</i> 0900- Classroom Language: 1215 Vocabulary, Expressions & Role Play for the Primary Classroom & Language for Storytelling	<i>Group W</i> Free for individual research or Optional visits eg. Norwich or Felixstowe <i>Group X</i> 1300- English Language Tuition 1615 <i>Group Y</i> Free for individual research or Optional visits eg. Norwich or Felixstowe	
DAY & DATE	MORNING	AFTERNOON	EVENING
SATURDAY	0900- Workshop on Teaching English 1215 as a Foreign Language at Primary Level including Aspects of Children's Lives in Britain	1300- Workshop on Teaching English 1615 as a Foreign Language at Primary Level	
SUNDAY	Free for individual research or optional visit to London by rail		
MONDAY	0845- Workshop on Teaching English 1200 as a Foreign Language at Primary Level	1230- Workshop on Teaching English 1545 as a Foreign Language at Primary Level	
TUESDAY	0900- Workshop on Teaching English 1030 as a Foreign Language at Primary Level 1045- Workshop on Teaching English 1215 as a Foreign Language at Primary Level	1300- Workshop on Teaching English 1430 as a Foreign Language at Primary Level 1445- Workshop on Teaching English 1615 as a Foreign Language at Primary Level	
WEDNESDAY	Depart from Crown Street Layby 0900- Day visit to Cambridge. Return via Lavenham. 1830		

3.4.2 Program a rozvrh odbornej stáže frekventantov nemeckého jazyka

- **Rozvrh odbornej stáže nemeckého jazyka, ktorý zabezpečila vzdelávacia inštitúcia Deutsch Studio Salzburg v Salzburgu**

Vzdelávací program pre frekventantov nemeckého jazyka v hodinovej dotácii 52 vyučovacích hodín pozostával z nasledovných častí:

- praktický jazyk na komunikačnej úrovni B2,
- metodika a didaktika výučby nemeckého jazyka pre žiakov mladšieho školského veku,
- reálie.

Výučba, ktorá bola zameraná na praktický jazyk na komunikačnej úrovni B2, bola venovaná najmä zlepšeniu a rozvoju komunikačných jazykových kompetencií frekventantov na príslušnej komunikačnej úrovni a niektorých komunikačných tém, ako aj precvičovaniu vybraných gramatických štruktúr.

V rámci metodiky a didaktiky výučby nemeckého jazyka boli prezentované praktické ukážky didaktických hier zamerané na rozvoj komunikačných jazykových kompetencií žiakov pri výučbe nemeckého jazyka ako cudzieho jazyka, rôzne tematické hry, príbehy, rozprávky, ako aj cvičenia na upevňovanie gramatických štruktúr. Frekventanti mali možnosť oboznámiť sa so spôsobmi využitia piesní a hudby na hodinách nemeckého jazyka, s možnosťami motivácie žiakov prostredníctvom piesní, riekaniek, hier, precvičili si spôsoby tvorivého písania v nemeckom jazyku. Frekventanti boli upriamení aj na správnu štruktúru vyučovacej hodiny. Časť výučby bola venovaná aj inovatívnym metódam a formám práce, napríklad na učenie sa všetkými zmyslami, t. j. učenie sa sluchom, zrakom, hmatom, čuchom, pohybom, čítaním, rozprávaním, písaním, maľovaním, atď. Súčasťou inovatívnych prístupov bolo aj používanie názorných pomôcok – obrazového materiálu, zvukových záznamov, nahrávok, maňušiek alebo iných figúrok, práca s plastelínou, vyučovanie zamerané na témy zo života.

Časť reálie poskytla priestor na rozvoj interkultúrnej dimenzie. Priestor bol venovaný témam ako je napríklad školský vzdelávací systém na Slovensku a v Rakúsku a ich vzájomná komparácia, štátne sviatky v Rakúsku a ich komparácia so Slovenskom, geografia Rakúska, rozdiely vo sviatkoch na Slovensku a Rakúsku, odlišnosti nemeckej a rakúskej nemčiny. Frekventantom boli zároveň ponúknuté aj fakultatívne aktivity a výlety.

Tag 1	Tag 2	Tag 3	Tag 4	Tag 5	Tag 6	Tag 7	Tag 8	Tag 9	Tag 10	Tag 11
Anreise nach Salzburg bis 16.00	9.00- 12.30 Sprachkurs	9.00- 12.30 Sprachkurs	9.00- 12.30 Sprachkurs	9.00- 12.30 Sprachkurs	9.00- 12.30 Sprachkurs oder: Recherchen in der Stadt Salzburg zu Freizeit, Kultur, Bildung, Schule	9.00- 12.30 Sprachkurs	Sonntag fakultativ: Wanderung auf den Gaisberg bzw. zur Erentrudisalm oder Ausflug ins Salzbergwerk Dürrenberg	9.00- 12.30 Sprachkurs	9.00- 12.30 Sprachkurs	Abreise von Salzburg
17.00 Seminarbeginn - begrüßung -Kennenlernen -Programm	14.30-17.30 Stadtführung	15.00 -18. 00 Methodik und Didaktik I Workshop	15.00 -18. 00 Landeskunde Themenheft zu Österreich (Geographie, Freizeit, Sprache) Workshop	zur freien Verfügung	15.00-18. 00 Landeskunde Feste feiern und Musik Workshop	zur freien Verfügung	fakultatives Programm	15.00 -18. 00 Methodik und Didaktik II Workshop	15.00 Abschluss und Evaluation	

- **Program a rozvrh odbornej stáže nemeckého jazyka, ktorý zabezpečila
vzdelávacia inštitúcia Sambachshof vhs-Bildungszentrum v Bad Konigshofen**

Vzdelávací program bol štruktúrovaný do štyroch oblastí v celkovej dotácii 40 vyučovacích hodín, ktoré boli primárne zamerané na výučbu nemeckého jazyka ako cudzieho jazyka na 1. stupni základnej školy, rozvoj komunikačných jazykových kompetencií frekventantov a interkultúrnu dimenziu:

- Fonetika – teória a prax (16 vyučovacích hodín),
- Exkurzie v rámci reálií krajiny (vrátane prípravy na ne),
- Interkultúrna krajinoveda (12 vyučovacích hodín),
- Kreatívne čítanie a písanie (12 vyučovacích hodín).

Odborná časť zameraná na fonetiku mala teoretický úvod obohatený praktickými ukážkami a zaujímavými aktivitami. Poznatky z fonetiky nemeckého jazyka mali frekventanti možnosť si upevniť praktickými cvičeniami, cvičeniami správnej artikulácie, koordinácie rečových orgánov, či vizualizácie výslovnosti.

Interkultúrna krajinoveda bola doplnená o praktické úlohy a aktivity, ako napríklad didaktické hry, pojmové mapy, doplňovačky, pohybové hry, nemecké rozprávky, pantomíma, práca na stanovištiach, priradovanie textov, dramatizácia, práca s obrázkami. Doplnkovou časťou bola aj ponuka rôznych výletov a fakultatívnych aktivít vo voľnom čase frekventantov v mieste konania odbornej stáže.

Časť kreatívne čítanie a písanie sa venovala aktivitám pre prácu s textom, didaktické využitie textov, tvorenie zaujímavých úloh a aplikácie rôznych typov úloh, písomné didaktické hry, fotografie, práce s neznámymi slovami, doplňovačky.

Samotná výučba bola zameraná na aktivizáciu nápadov formou brainstormingu, použitím heuristickej metódy boli frekventanti usmerňovaní k samostatnému objaveniu možných riešení úloh. Počas skupinovej práce frekventanti využívali napríklad kooperatívnu metódu medzi jednotlivými členmi skupiny, učenie na stanovištiach – *Stationenlernen*: postupné riešenie zadaných úloh v ľubovoľnom poradí v istom časovom limite, využitie myšlienkových máp, tvorenie pojmových máp, využitie inscenačnej metódy.

Di. 13.08.:	15.00	Seminarbeginn mit dem Nachmittagskaffee
	16.30 - 18.00	Begrüßung der Teilnehmer, Vorstellungsrunde, Einführung in das Seminar
	19.30	Gemeinsamer Abend zum Kennenlernen
Mi. 14.08.:	9.00 - 12.15	Phonetik und phonetische Korrektur - Einführung und praktische Übungen

	14.00 - 15.30	Phonetik und phonetische Korrektur - Weiterführung der
	16.00 - 17.30	praktischen Übungen
	19.00 - 22.00	Besuch der Frankentherme in Bad Königshofen (fakultativ)
Do. 15.08.:	9.00 - 12.15	Phonetik und phonetische Korrektur – Weiterführung der praktischen Übungen
	14.00 - 15.30	Phonetik und phonetische Korrektur – Weiterführung der
	16.00 - 17.30	praktischen Übungen
	19.00 - 21.00	Yoga (fakultativ)
Fr. 16.08.:	8.00 - 19.00	Franken erleben – Tagesexkursion in die Residenz- und Universitätsstadt Besuch der Residenz Würzburg mit einer Führung, anschließend Stadtführung mit dem Besuch des Lusatengärtchens und der Innenstadt Anschließend Zeit zur freien Verfügung
Sa. 17.08.:	9.00 - 12.15	Interkulturelle Landeskunde, Teil I
	14.00 - 15.30	Interkulturelle Landeskunde, Teil II
	16.00 - 17.30	Interkulturelle Landeskunde, Teil II
	19.00	Möglichkeit zum Besuch des Gottesdienstes in Bad Königshofen
So. 18.08.:	9.00 - 12.15	Interkulturelle Landeskunde, Teil III
	13.30 - 22.00	Mainfranken erleben - Exkursion mit einer Schifffahrt auf der Mainschleife bei Volkach
Mo. 19.08.:	9.00 - 12.15	Kreatives Lesen und Schreiben, Teil I
	14.00 - 15.30	Kreatives Lesen und Schreiben Teil II
	16.00 - 17.30	Kreatives Lesen und Schreiben Teil II
	19.00 - 21.00	Nordic Walking (fakultativ)
Di. 20.08.	9.00 - 12.15	Kreatives Lesen und Schreiben Teil III
	14.00 - 15.00	Zusammenfassung und Auswertung des Seminars
	15.30 - 16.30	Stadtführung in Bad Königshofen (fakultativ) anschließend Zeit zur freien Verfügung in Bad Königshofen
	20.00	Abschlussabend

3.4.3 Program a rozvrh odbornej stáže frekventantov ruského jazyka

- **Program a rozvrh odbornej stáže ruského jazyka, ktorý zabezpečila vzdelávacia inštitúcia Štátny Puškinov inštitút ruského jazyka v Moskve**

Vzdelávací program pre frekventantov ruského jazyka bol rozčlenený na tri základné časti:

- Praktický jazyk a rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v ruskom jazyku.
- Odborné semináre zamerané na odborné poznatky z didaktiky ruského jazyka, ktoré sa venovali najmä novým prístupom vo výučbe ruského jazyka ako cudzieho jazyka. Súčasťou odborných seminárov boli aj praktické ukážky vedenia hodín ruského jazyka.
- Interkultúrna dimenzia.

Uvedené základné časti vzdelávacieho programu boli tematicky rozčlenené do šiestich oblastí:

1. *Profesionálno-orientačný praktický kurz ruského jazyka*, v dĺžke trvania 36 hodín

Praktický kurz ruského jazyka bol predovšetkým zameraný na osvojenie si konkrétnych komunikačných tém na úrovni B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Výučba praktického jazyka bola orientovaná najmä na produktívne komunikačné jazykové činnosti a stratégie a to ústna interakcia a samostatný ústny prejav. K jednotlivým komunikačným témam boli frekventantom poskytnuté aj pracovné listy a materiály, v podobe textu, dialógov, básní či piesní, ktoré je možné využiť na vyučovacích hodinách.

2. Odborný metodický seminár *Text ako zdroj jazykového vzdelávania. Prečo, čo a ako čítať na hodine*, v dĺžke trvania 4 hodiny

Seminár bol zameraný na prácu s textom a aké metódy a formy vyučovania využiť, aby žiaci daný text pochopili. Frekventanti pracovali s konkrétnymi textovými ukážkami a metódami, ktoré vedú k pochopeniu textu.

3. Odborný seminár *Využitie testovacích technológií na riešenie rôznych učebných úloh*, v dĺžke trvania 4 hodiny

Seminár bol zameraná na správnu tvorbu testu a postup pri jeho zadávaní.

4. Odborný seminár *Hry na hodinách ruského jazyka*, v dĺžke trvania 2 hodiny

Základom predmetného semináru boli ukážky hier, ich postup a význam, ako aj ich praktické využitie. Priestor bol poskytnutý i využitiu animovaných rozprávok na hodinách ruského jazyka. Na konkrétnej ukážke animovanej rozprávky frekventanti videli, ako je možné s animovanou rozprávkou pracovať a aké poznatky si môžu žiaci osvojiť.

5. Odborný seminár *Kľúčové texty ruskej jazykovej kultúry*, v dĺžke trvania 2 hodiny

Seminár zahŕňal ukážky textov, básní a piesní vhodných pri výučbe ruského jazyka v primárnom vzdelávaní a zaoberal sa osobitosťami ruského jazyka a jeho úlohou pri formovaní jazyka.

6. *Ruské reálie*, v dĺžke trvania 4 hodiny

Časť vzdelávacieho programu poskytla priestor na rozvoj interkultúrnych kompetencií frekventantov, ktorí si rozšírili poznatky z histórie i súčasnosti Ruska a jeho hlavného mesta Moskvy, kultúrne zvláštnosti krajiny a zvyky jej obyvateľov. Frekventanti sa mohli zúčastniť sprievodných aktivít a výletov, ktoré boli súčasťou programu. Veľkým prínosom bola napríklad prehliadka Moskvy a spoznanie jej historických a kultúrnych pamiatok.

Государственный институт русского языка им. А.С.Пушкина
Факультет повышения квалификации

СЛОВАКИЯ

ПРОГРАММА

1-11 июля 2013 года

Группа 1

ЧИСЛА	ЧАСЫ	ТЕМА	ПРЕПОДАВАТЕЛЬ	Ауд.
1 июля понедельник	9.00	Встреча с представителем международного отдела: решение организационных вопросов. Открытие семинара		345
	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.Б.Битехтина, доц.	306
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.В.Виноградова, доц.	304
2 июля вторник	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.Б.Битехтина, доц.	306
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.В.Виноградова, доц.	304
3 июля среда	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.Б.Битехтина, доц.	306
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.В.Виноградова, доц.	304
4 июля четверг	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.Б.Битехтина, доц.	306
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.В.Виноградова, доц.	304
5 июля пятница	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.Б.Битехтина, доц.	306
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи)	Н.В.Виноградова, доц.	304
6 июля суббота	<i>Экскурсионный день</i>			

ЧИСЛА	ЧАСЫ	ТЕМА	ПРЕПОДАВАТЕЛЬ	Ауд.
8 июля понедельник	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: грамматика)	Т.М.Авдеева, преподаватель	
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи сна страноведческом материале)	И.А.Третьякова, доц.	
9 июля вторник	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи сна страноведческом материале)	И.А.Третьякова, доц.	
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: грамматика)	Т.М.Авдеева, преподаватель.	
10 июля среда	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: грамматика)	Т.М.Авдеева, преподаватель	
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи сна страноведческом материале)	И.А.Третьякова, доц.	
11 июля четверг	9.30 -11.00 11.10-12.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: развитие речи сна страноведческом материале)	И.А.Третьякова, доц.	
	12.30-14.00 14.10-15.00	Профессионально-ориентированный практический курс русского языка (общее владение: грамматика)	Т.М.Авдеева, преподаватель.	

3.5 Informácie týkajúce sa odborného jazykového vzdelávania a jazykovej prípravy učiteľov na 1. stupni základných škôl

Následne prezentované informácie týkajúce sa metodológie, inovatívnych prístupov vo vyučovanom procese a iné informácie ohľadom aktivít súvisiacich s odborným jazykovým vzdelávaním predstavujú zhrnutie, ktoré uviedli absolventi medzinárodnej odbornej stáže v ich správe k odbornej stáži.

3.5.1 Informácie z metodológie

V rámci prehľbovania vedomostí z metodológie výučby cudzích jazykov bol kladený dôraz na učiteľa, jeho úlohu v triede a vzťah k žiakom. Frekventanti sa okrajovo venovali Piagetovej a Vygotského teórii. Jednou z úloh bolo implementovať do vyučovacej hodiny

aktivity podporujúce rôzne štýly učenia podľa zmyslových preferencií, čomu predchádzalo utvrdenie si pojmov auditívny, vizuálny, verbálny a kinestetický typ žiaka. Aktivity boli hodnotené z hľadiska zámeru, primeranosti, zrozumiteľnosti, motivácie k učeniu mimo triedy a používaniu cudzieho jazyka v každodennom živote. Za veľmi dôležitý prvok pri výučbe sa taktiež považuje výber vhodných didaktických materiálov, metód a postupov vytvárajúce na vyučovaní príjemnú, priateľskú, podporujúcu a tvorivú atmosféru, v ktorej sa deti cítia uvoľnene, sú aktívne a spolupracujú.

Odborné jazykové vzdelávanie bolo zamerané na striedanie rôznych foriem výučby: frontálna, skupinová a individuálna. V rámci týchto foriem sa kládol dôraz nielen na klasické výučbové metódy, ale aj na rôzne aktivizujúce metódy.

Počas výučby boli aktívne uplatňované napríklad situačné metódy, inscenačné metódy, scénické metódy, multisenzorické metódy, audiovizuálne a naratívne metódy.

Pri situačných metódach, ako metódach riešenia problémových prípadov, boli frekventanti jazykového vzdelávania vedení k tomu, aby žiakom poskytli opisy určitej situácie z oblasti už poznaného učiva alebo medziľudských vzťahov, ktoré ich majú motivovať k riešeniu problémov. Situačné metódy sú prínosné najmä v tom, že pomáhajú prekonávať jednostrannosť vyučovacích metód a do výučby vnášajú riešenia z praxe.

V inscenačných metódach boli frekventanti sami aktérmi jednotlivých modelových situácií. Využívali sa tu najmä prvky dramatickej výchovy, hranie rolí, interakčné a scénické hry. Okrem dynamickosti je výhodou tejto aktivity aj emocionálne angažovanie žiakov.

Frekventanti jazykového vzdelávania mali možnosť oboznámiť sa s lingvomotorickou metódou úplnej fyzickej odpovede a ukázkami aplikácie metódy dramatizácie ako zaujímavého spôsobu sprostredkovania učiva a tvorivej dramatiky na stimulovanie tvorivosti v ústnom prejave žiakov mladšieho školského veku.

Z metód uplatniteľných pre žiakov mladšieho školského veku boli ďalej využité brainstorming, metóda diferencovaného vyučovania, tvorba myšlienkových máp a metóda učenia sa na stanovištiach.

Aktivity, ktoré frekventanti absolvovali, obsahovali moderné vyučovacie metódy, ktoré nepreťažujú žiakov, zabraňujú stresu a robia vyučovanie zábavným a zaujímavým. Prelínali sa v nich prvky vyučovania založenom na uplatňovaní viacnásobnej inteligencie, problémovom vyučovaní, skupinovom vyučovaní, učení sa cez inscenačné hry, zážitkové učenie cez rôzne aktivity spojené s pohybom a pantomímou.

Z didaktických hier sa venovala pozornosť hrám interakčným, simulačným a scénickým. Využívanie didaktických hier vo výučbe bolo zdôrazňované najmä z toho dôvodu, že

kompetencie a vedomosti osvojené prostredníctvom nich sú trvalejšie. Samotné hry zvyšujú u žiakov záujem o učenie, pôsobia na celú ich osobnosť, podporujú ich samostatnosť, aktivitu a tvorivosť.

V rámci heuristických metód bola prezentovaná metóda riešenia problémov. Dôraz sa kladol najmä na úlohy, ktoré vychádzajú z reálnych životných situácií žiakov, sú vekuprimované a žiakov podnecujú k uvažovaniu a vlastnému skúmaniu. Za najpoužívanejšie z metód riešenia problémov boli označené projektové, kooperatívne vyučovanie a brainstorming, ktorého podstatou je tvorba čo najväčšieho počtu nápadov a riešení na danú tému bez toho, aby boli žiakmi zdôvodňované. V rámci brainstormingu spoznali frekventanti aj jeho alternatívne formy brainwriting, pingpongový a hobo metódu uplatniteľnú pri starších žiakoch.

Pri priamej metóde sa zdôrazňovalo učenie sa cudzieho jazyka prirodzenou cestou, teda najmä počúvaním. Pri tejto metóde sa na výučbe používa výlučne cudzí jazyk. Slovná zásoba sa do materinského jazyka neprekladá, jej význam sa vysvetľuje pomocou predmetov, obrázkov, mimiky a gest. Gramatiku a gramatické pravidla si žiaci vyvodzujú sami. Dôraz sa kladie najmä na ústny prejav a počúvanie. Aktivity, ktoré sa používajú pri priamej metóde, sú hlasné čítanie, otázky a odpovede.

V rámci techník učenia gramatiky sa frekventanti zaoberali riadeným objavovaním, jazykovými cvičeniami, pozorovaním, deduktívnym a induktívnym prekladom, situačnou prezentáciou a kontrolou pojmov. Podľa viacnásobných inteligencií analyzovali aktivity vhodné pre jednotlivé typy žiakov z pohľadu učenia sa. Oboznámili sa taktiež s technikami nácvičku správnej výslovnosti, slovného prízvuku a plynulosti ústneho prejavu.

Priestor bol venovaný aj obsahovo a jazykovému integrovanému vyučovaniu. Metóda CLIL je všeobecne uznávanou a súhrnne označuje množstvo rozdielnych metodických postupov, ktorých spoločným prvkom je špecifické postavenie cudzieho jazyka vo výučbe iných predmetov a vzdelávacích obsahov. To znamená, že sa integruje vyučovanie obsahu predmetu s vyučovaním cudzieho jazyka. Dôležitým princípom je to, že časť vyučovacieho času musí byť venovaná priamej výučbe cudzieho jazyka (napr. rozvoj počúvania s porozumením, riešenie gramatických otázok alebo cvičenia na slovotvorbu).

3.5.2 Informácie o inovatívnych prístupoch v priebehu vyučovacieho procesu

Vo vyučovacom procese sa využívali rôzne riadené techniky práce, napríklad prednes dialógu a rozprávania, dramatizácia scénok, situačné hry, aplikácia informačno-

komunikačných technológií na vyučovacej hodine, využitie činnostne zameraného vyučovania, aplikácia inscenačnej a situačnej metódy, tvorba modelových situácií, rolové hry, metóda CLIL, metódy problémového vyučovania pri sledovaní videonahrávok (tvorenie hypotéz, alternatívne riešenie sledovaného problému, inscenačné techniky). Počas vyučovania sa neustále menila forma práce. Učiteľ bol prezentovaný ako účastník a pozorovateľ participujúci na spoločnej práci so žiakmi. Vzdelávacie aktivity boli prevažne zamerané na rozvíjanie tvorivosti u žiakov.

Prezentované boli najmä metódy a techniky:

- *Metóda úplnej fyzickej odpovede*, ktorá predstavuje prezentovanie a osvojenie si jazyka pomocou využívania pohybov, gest a pod. U žiakov podporuje zapamätanie a upevňovanie slovnej zásoby alebo slovných spojení. Žiaci nie sú na začiatku nútení k hovoreniu, robia len to, čo im hovorí učiteľ. Cieľom je teda najskôr vyvinúť schopnosť počúvať cudzí jazyk, až následne potom ho produkovať slovne.
- *Metóda rozprávania príbehu*, ktorá ma vysoký motivačný účinok, podporuje predstavivosť, fantáziu a poskytuje prirodzené prostredie pre rozvíjanie komunikačných jazykových kompetencií žiakov.
- *Didaktické hry*, v rámci nácviku správnej výslovnosti boli prezentované riekanky, jazykolamy, jazykové hry, básne, rýmovačky, piesne a pod.
- *Tichá metóda*, pri ktorej sa jazykové problémy riešia tvorivou aktivitou, kde v centre pozornosti je žiak. Zdôrazňované bolo, že učenie je ľahšie, ak ho sprevádzajú fyzické objekty; ak žiak tvorí sám; a ak riešenie predstavených problémov obsahuje učivo, ktoré si má žiak osvojiť.
- *Sugestopédia* je charakteristická bohatým zmyslovým prostredím; trieda je plná dekorácií, obrázkov, plagátov s gramatickými pravidlami; uplatňované sú prevažne aktivity zamerané na počúvanie s porozumením.
- *Superlearning*, ktorého základnými prvkami sú vylúčenie stresu, relax, navodenie príjemnej atmosféry. Dôležitým prvkom superlearningu je zapojenie čo najväčšieho počtu zmyslov. Osvojovanie učiva je prostredníctvom učiteľa ako sprostredkovateľa a je sprevádzané motivačnou odmenou. Učiteľ sa má sústrediť najmä na ústny prejav, má prehliadať drobné chyby, no zároveň aplikovať vhodné aktivity na ich odstránenie. Vyučovanie je dynamické a v mnohých aspektoch aj improvizované.
- *Technika diktátu*, ktorá u žiakov rozvíja nielen kompetencie v písomnom prejave v cudzom jazyku, ale aj v čítaní s porozumením.

- *Zážitkové učenie*, ktorého základom je vlastná aktivita žiaka; tento prístup získavania poznatkov je aktívny a dynamický, umožňuje lepšiu kooperáciu medzi žiakmi, rozvíja kreativitu a posilňuje spontánnosť.
- *Cuisenaire rods* je súbor farebných hranolov rôznej farby a veľkosti, pomocou ktorého je možné názorne stvárňovať rôzne príbehy, históriu, gramatické javy, výslovnosť a prízvuk.

Inovatívne prístupy k vyučovaniu cieľového jazyka boli frekventantom predložené napríklad aj v prepojení na *text ako zdroj jazykového vzdelávania*. Frekventanti tak získali nové poznatky ako pracovať s textom a aké metódy a formy vyučovania využiť, aby žiaci daný text pochopili. Na konkrétnej textovej ukážke si vyskúšali správny postup pri práci s textom a metódy, ktoré vedú k jeho pochopeniu. Inovatívny prístup mení doterajšie osvojovanie jazyka len cez slovnú zásobu a ukazuje, že na pochopenie textu nie je potrebné ovládať všetky slová, ktoré sa v ňom nachádzajú. Ukážka textu, v ktorom boli vymyslené slová a bola tu využitá slovná hra, poslúžila na to, že tento nový prístup k chápaniu jazyka vedie učiaceho sa k väčšej motivácii a snahe osvojiť si daný jazyk.

Počas výučby cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní by mali byť využívané také metódy a postupy, ktoré sú zamerané na počúvanie s porozumením a rozprávanie a to napríklad na základe naratívnych textov. Dôležitou súčasťou procesu sú pohybové aktivity, ktoré sú prirodzené tejto vekovej skupine. Vyučovacia hodina by mala byť rozčlenená na kratšie a rýchlo sa striedajúce aktivity, pričom komunikačné jazykové činnosti by mali byť rozvíjané postupne.

3.5.3 Informácie týkajúce sa iných aktivít súvisiacich s odborným jazykovým vzdelávaním

Okrem hlavnej vzdelávacej aktivity bolo pre frekventantov zároveň vytvorené prostredie pre komunikačné formy práce s literatúrou a literárnym textom, napríklad frekventantom boli prezentované ukážky textov, básní a piesní vhodných vo výučbe cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní a zaoberali sa osobitosťami krajinami cieľového jazyka. Taktiež boli organizované rôzne workshopy, plenárne a kultúrne diskusie na rôzne témy, semináre zamerané na diskusie o metóde CLIL, najviac používanú slovnú zásobu.

V rámci interkulturality boli zabezpečené aktivity zamerané napríklad na oboznámenie sa so vzdelávacím systémom krajiny, spoznávanie histórie, kultúry krajiny a jazyka v praxi.

Odborný výklad bol obohatený ukázkami a frekventantom bola poskytnutá možnosť pochopiť a rešpektovať odlišnosti, ktoré sú v kultúre krajín cieľového jazyka.

Vytvorenie prostredia pre aktivitu, tvorivosť, komunikačné formy práce s literatúrou, literárnym textom, jazyková gramotnosť, súťaživosť v skupinovej práci, nácvik dialógov využitie pracovných listov, projektová práca a prezentácia umožnili aj touto formou si osvojiť cudzí jazyk efektívne a to s použitím rôznych foriem a metód na podporu psychologických aspektov jazykového vzdelávania žiakov mladšieho školského veku.

3.5 Dotazníkový prieskum

V súvislosti so zabezpečením medzinárodných odborných stáží bol realizovaný dotazníkový prieskum, ktorého cieľovou skupinou boli absolventi odbornej stáže. Cieľom dotazníkového prieskumu bolo zistenie spokojnosti frekventantov, ktorí absolvovali odbornú stáž v anglickom, nemeckom a ruskom jazyku a získanie spätnej väzby ohľadom jednotlivých elementov výučby. Podľa zozbieraných údajov dotazník odovzdali všetci frekventanti, ktorí sa stáží zúčastnili. Prieskum sa teda konal na vzorke 488 frekventantov, z toho 430 frekventantov pre cieľ konvergencia a 58 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj.

Frekventanti dotazník vypisovali anonymne, v hlavičke uvádzali svoj vek, zahraničné vzdelávacie centrum, kde stáž absolvovali, prípadne aj termín a krajinu stáže. Dotazník obsahoval sedem tvrdení, ktoré mali frekventanti ohodnotiť a označiť mieru ich súhlasu, resp. nesúhlasu s daným tvrdením na škále 1 až 5 (1 – vôbec nesúhlasím, 2 – skôr nesúhlasím, 3 – neviem, 4 – skôr súhlasím 5 – úplne súhlasím). Frekventanti sa v dotazníku vyjadrovali ku nasledovným tvrdeniam:

1. Poznatky, ktoré som nadobudol/nadobudla počas zahraničnej stáže, sú pre moju prácu užitočné.
2. Oboznámil/a som sa s novými metódami výučby cudzieho jazyka.
3. Jazykový prejav vyučujúceho/vyučujúcich bol pre mňa zrozumiteľný.
4. Obsahu učiva na kurzoch som porozumel/a.
5. Získané informácie sú vhodné pre moju kvalifikáciu.
6. Zahraničná jazyková stáž prispela k môjmu hlbšiemu poznaniu kultúry navštívenej krajiny.
7. Zahraničná jazyková stáž celkovo splnila moje očakávania.

Vyplnené dotazníky spokojnosti spolu s podkladmi k vyúčtovaniu preddavku poskytnutého na absolvovanie stáže zaslali frekventanti príslušnému administrátorovi stáže na adresu Štátneho pedagogického ústavu.

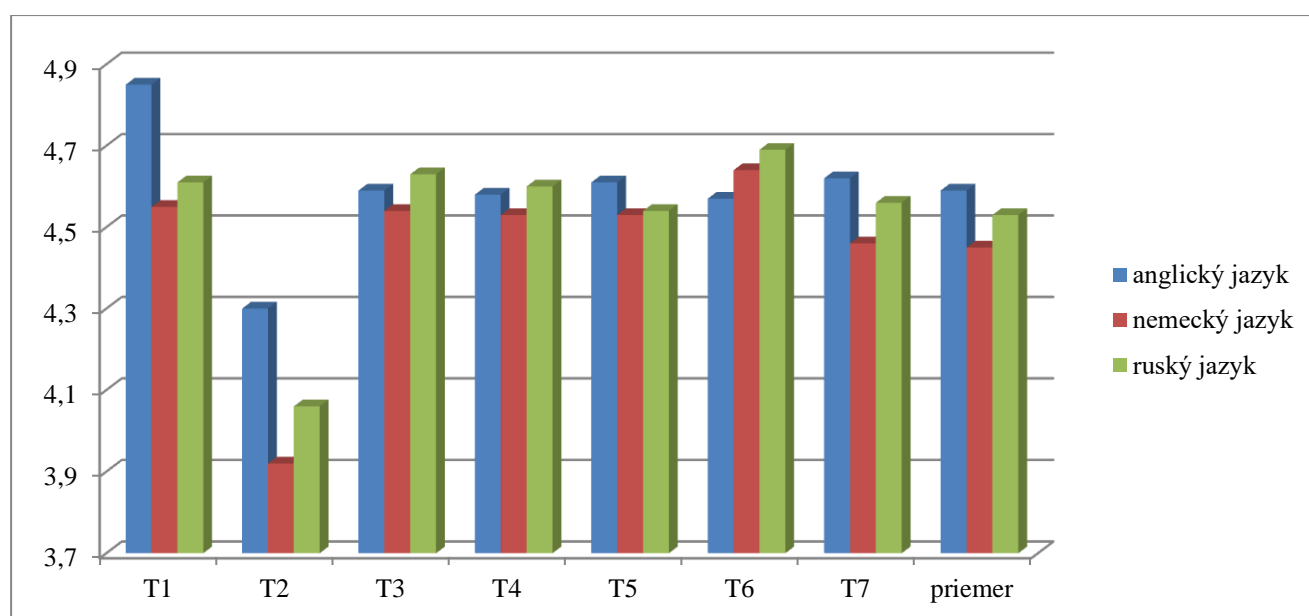
Dotazníky spokojnosti so stážou boli následne spracované podľa jednotlivých termínov stáží a vzdelávacích centier. Z hodnôt, ktoré frekventanti označili pre jednotlivé tvrdenia, bol vypočítaný aritmetický priemer pre zistenie spokojnosti všetkých frekventantov s daným tvrdením pre jednotlivé vzdelávacie centrá, v prípade vyššieho počtu frekventantov aj v závislosti od termínu odbornej stáže. Zo všetkých vypočítaných hodnôt bol následne vypočítaný aritmetický priemer celkovej spokojnosti v každom spracovanom termíne medzinárodnej stáže. Následne bol taktiež vypočítaný aritmetický priemer jednotlivých tvrdení a celková spokojnosť frekventantov anglického, nemeckého a ruského jazyka.

Výsledky spokojnosti so odbornými stážami sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Odborné stáže Anglický jazyk	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	Priemerná spokojnosť
Cambridge (15.7-26.7.2013)	4,85	4,30	4,59	4,58	4,61	4,57	4,62	4,59
Cambridge (29.7-7.8.2013)	4,94	4,69	4,77	4,89	4,91	4,83	4,89	4,84
Cambridge (12.8-23.8.2013)	4,84	4,47	4,76	4,89	4,68	4,84	4,74	4,75
Ipswich (22.07-31.7.2013)	4,66	4,11	4,66	4,73	4,61	4,68	4,20	4,52
Southampton (22.7.-31.7.2013)	4,54	4,32	4,43	4,54	4,43	4,71	4,39	4,48
Portsmouth (29.7-7.8.2013)	4,64	4,18	4,46	4,61	4,61	4,82	4,11	4,49
Ipswich (5.8.-14.8.2013)	4,71	4,46	4,64	4,71	4,54	4,68	4,68	4,63
Colchester (5.8.-14.8.2013)	4,93	4,57	4,82	4,75	4,93	4,89	4,61	4,79
Plymouth (všetky termíny)	4,75	4,17	4,22	4,28	4,69	4,81	4,75	4,52
Priemerná spokojnosť AJ	4,76	4,36	4,60	4,66	4,67	4,76	4,55	4,62
Odborná stáž Ruský jazyk								
Moskva (30.6.-12.7.2013)	4,61	4,06	4,63	4,60	4,54	4,69	4,56	4,53
Odborné stáže Nemecký jazyk								

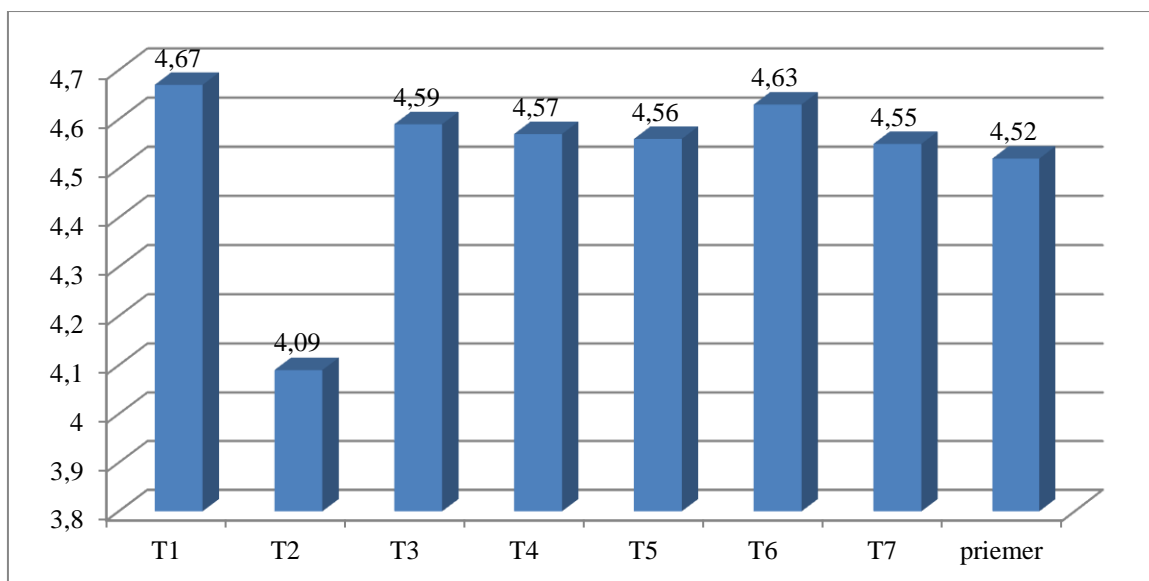
Bad Konigshofen (13.8.-21.8.2013)	4,54	3,76	4,51	4,51	4,56	4,56	4,40	4,40
Salzburg (oba termíny)	4,56	4,09	4,57	4,55	4,50	4,72	4,51	4,50
Priemerná spokojnosť NJ	4,55	3,92	4,54	4,53	4,53	4,64	4,46	4,45

Nasledujúci graf prezentuje porovnanie priemernej spokojnosti frekventantov anglického, nemeckého a ruského jazyka pri jednotlivých tvrdeniach a porovnanie ich celkovej spokojnosti s realizáciou odbornej stáže a to s použitím údajov z vyššie uvedenej tabuľky, pričom dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 385 frekventantov anglického jazyka, 85 frekventantov nemeckého jazyka a 18 frekventantov ruského jazyka.

Obrázok 12: Porovnanie spokojnosti frekventantov AJ, NJ, RJ pri jednotlivých tvrdeniach

Priemer spokojnosti celej vzorky dotazníkového prieskumu a to 488 frekventantov bol 4,52 na škále s maximálnym počtom bodov 5. Nižšie uvedený graf ilustruje priemernú spokojnosť všetkých frekventantov pri jednotlivých tvrdeniach a priemer celkovej spokojnosti.

Obrázok 13: Priemerná spokojnosť všetkých frekventantov pri jednotlivých tvrdeniach

Z prezentovaných výsledkov je zrejmé, že väčšina frekventantov zadala v škále od 1 do 5 bodov tvrdenie 4 - skôr súhlasím a najviac ich označilo tvrdenie 5 - úplne súhlasím, ktoré reprezentujú veľkú mieru spokojnosti s absolvovanou odbornou stážou a to s konečným priemerom spokojnosti 4,52. Priemerná spokojnosť všetkých frekventantov nebola nižšia ako 4 v žiadnom z tvrdení v žiadnom z termínov a miest, kde sa odborná stáž konala. To vyjadruje fakt, že kvalita odborných stáží organizovaných jednotlivými vzdelávacími inštitúciami a spokojnosť frekventantov bola vo všetkých termínoch štandardne na vysokej úrovni. Frekventanti spolu vyjadrili najväčšiu priemernú spokojnosť 4,67 v tvrdení 1 - Poznanky, ktoré som nadobudol/nadobudla počas zahraničnej stáže, sú pre moju prácu užitočné a v tvrdení 6 - Zahraničná jazyková stáž prispela k môjmu hlbšiemu poznaniu kultúry navštívenej krajiny. Spokojnosť v priemere 4,09 vyjadrili frekventanti v tvrdení 2 - Oboznámil/a som sa s novými metódami výučby cudzieho jazyka, čo však stále vyjadruje fakt, že väčšina frekventantov s týmto tvrdením skôr súhlasila, ako súhlasila úplne.

Z odborných stáží pre všetky jazyky celkovo a zároveň samostatne pre anglický jazyk štatisticky vyjadrili frekventanti najväčšiu spokojnosť so stážou organizovanou vzdelávacou inštitúciou Bell v Cambridge v termíne od 29. 07. do 07. 08. 2013, ktorý dosiahol najvyššiu priemernú spokojnosť až v štyroch zo siedmich tvrdení: tvrdenie 1 o užitočnosti nadobudnutých poznatkov malo priemernú spokojnosť 4,94; tvrdenie 2 o oboznámení sa s novými metódami výučby dosiaholo 4,69; v tvrdení 4 o obsahu učiva na kurze dosiahol tento termín zhodnú spokojnosť 4,89 s iným termínom v Cambridge od 12. 08. do 23. 08. 2013. Druhý termín v Cambridge tiež dosiahol najvyššie hodnotenie v tvrdení 7 o splnení očakávaní

so sťažou, ktoré odzrkadľuje celkové splnenie očakávaní frekventantov s odbornou sťažou. Tento termín v Cambridge tiež dosiahol najvyšší priemer všetkých tvrdení medzi jednotlivými termínmi.

Druhým celkovým najúspešnejším termínom je podľa vyššie uvedenej tabuľky sťaž organizovaná v Colchestri od 05. 08. do 14. 08. 2013, ktorá dosiahla najvyššie hodnoty spokojnosti vo zvyšných troch tvrdeniach a to v tvrdení 3 o zrozumiteľnosti jazykového prejavu vyučujúceho s priemernou spokojnosťou 4,82; tvrdenie 5 o získaní vhodných informácií pre kvalifikáciu frekventantov dosiahlo 4,93 a tvrdenie 6 o hlbšom poznaní kultúry navštívenej krajiny dosiahlo priemer 4,89.

Čo sa týka anglického jazyka, tak vo vzájomnom porovnaní nižšiu spokojnosť vyjadrili frekventanti so sťažou v Southamptone v termíne od 22. 07. do 31. 07. 2013, ktorá dosiahla najnižšie hodnoty v dvoch tvrdeniach – v tvrdení 1 o užitočnosti nadobudnutých poznatkov s hodnotou 4,54 a v tvrdení 5 o získaní vhodných informácií pre kvalifikáciu frekventantov s priemerom 4,43. Rovnako najnižšie hodnoty v dvoch tvrdeniach dosiahla podľa vyhodnotenia dotazníkov sťaž v Plymouth, a to v tvrdení 3 o zrozumiteľnosti jazykového prejavu vyučujúceho so spokojnosťou 4,22 a v tvrdení 4 o zrozumiteľnosti učiva na kurze s priemerom 4,28. V tvrdení 2 o oboznámení sa s novými metódami výučby dosiahla najnižšiu priemernú hodnotu 4,11 sťaž v Ipswich od 22. 07. do 31. 07. 2013. Minimá vo zvyšných tvrdeniach dosiahli prvý kurz v Cambridge od 15. 07. do 26. 07. 2013 v tvrdení 6 o hlbšom poznaní kultúry navštívenej krajiny s dosiahnutým priemerom 4,57 a kurz v Portsmouth od 29. 07. do 07. 08. 2013 v tvrdení 7 o splnení očakávaní so sťažou s hodnotou 4,11.

Celkovo zo všetkých vzdelávacích inštitúcií a termínov dosiahlo vzdelávacie centrum pre nemecký jazyk Bad Konigshofen, s celkovým priemerom spokojnosti 4,40, najnižší celkový priemer spokojnosti. Frekventanti najnižšie ohodnotili tvrdenie 2 o oboznámení sa s novými metódami výučby a to 3,76, čo bolo najnižšie priemerné skóre zo všetkých tvrdení, jazykov a vzdelávacích inštitúcií.

Aj napriek dosiahnutiu nižších hodnôt spokojnosti, v porovnaní s ostatnými termínmi, je možné povedať, že dosiahnuté hodnoty sú veľmi uspokojujúce aj v centrách a termínoch, ktoré dosiahli spomínané minimá. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že podľa celkového vyjadrenia frekventantov boli odborné sťaže realizované všetkými vzdelávacími inštitúciami na vysokej úrovni a pre frekventantov predstavovali prínos v jazykovej i odbornej oblasti.

3.5.1 Vyhodnotenie tvrdení frekventantov anglického jazyka (358 frekventantov)

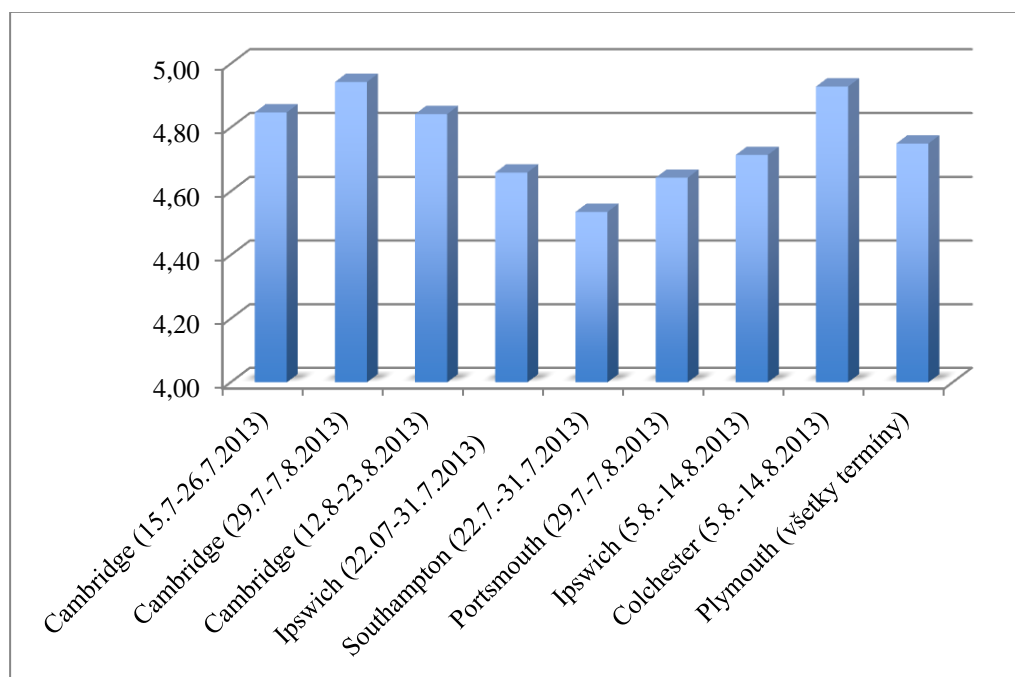
Tvrdenie 1: Poznanky, ktoré som nadobudol/nadobudla počas zahraničnej stáže, sú pre moju prácu užitočné

Keďže priemerná spokojnosť frekventantov anglického jazyka nebola v žiadnom z tvrdení ani v žiadnom termíne a meste, kde sa zahraničná odborná stáž konala, nižšia ako 4, budeme pre grafické vyhodnotenia spokojnosti frekventantov pre jednotlivé tvrdenia zobrazovať len rozpätie medzi hodnotami 4 a 5 pre lepšie znázornenie výkyvov sledovaných hodnôt.

Graf znázorňuje porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenie 1. Poznanky, ktoré som nadobudol/nadobudla počas zahraničnej stáže, sú pre moju prácu užitočné.

Najvyššiu priemernú spokojnosť v tomto tvrdení dosiahol druhý termín v Cambridge od 29. 07. do 07. 08.2013 s priemerom 4,94, čo značí, že frekventanti sa s týmto tvrdením takmer úplne stotožnili.

Naopak najnižšiu priemernú spokojnosť s poznatkami nadobudnutými počas zahraničnej stáže dosiahla stáž v Southampton. Avšak dosiahnutá priemerná hodnota 4,54 je len o 0,4 desatiny bodu nižšia ako najvyššia priemerná spokojnosť, preto tu možno hovoriť o celkovo veľmi dobrej spokojnosti so všetkými termínmi pri tomto tvrdení.

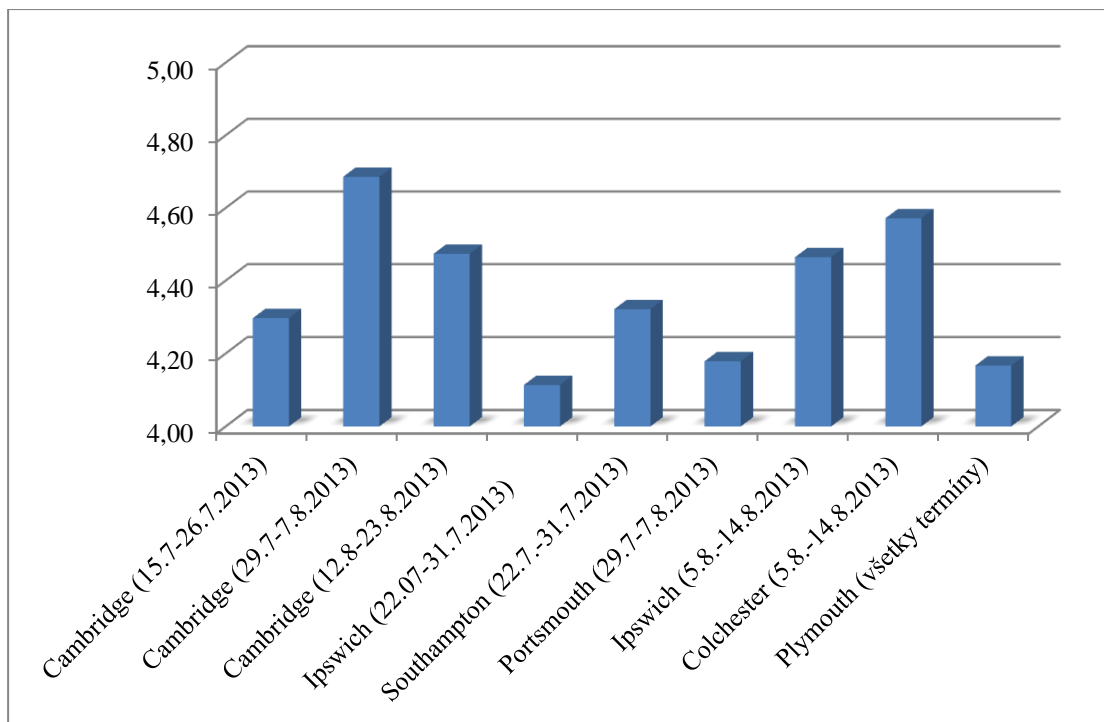
Obrázok 14: Porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenie 1. Poznanky, ktoré som nadobudol/nadobudla počas zahraničnej stáže, sú pre moju prácu užitočné

Tvrdenie 2: Oboznámil/a som sa s novými metódami výučby cudzieho jazyka v jednotlivých termínoch

Ako jedno z hlavných kritérií kvality a odbornosti zahraničnej stáže sa môže považovať tvrdenie 2 z analyzovaného dotazníka - o oboznámení sa s novými metódami výučby cudzieho jazyka a výsledky dosiahnuté v jednotlivých centrách a termínoch.

Graf porovnáva priemery spokojnosti vyjadrené frekventantmi v škále od 1 do 5. Aj napriek väčšej pozorovanej oscilácii dosiahnutých hodnôt je z grafu možné usúdiť, že sa frekventanti stotožnili s týmto tvrdením. Hodnoty sa pohybovali v rozpätí od 4,11 (termín v Ipswich 22. 07. do 31. 07. 2013) do 4,69 (termín v Cambridge od 29. 07. do 07. 08.2013).

Celkový priemer spokojnosti v tomto tvrdení dosiahol hodnotu 4,36, čo je najnižší celkový priemer všetkých tvrdení, preto môžeme tvrdiť, že frekventanti boli pri tomto tvrdení najkritickejší. Avšak tiež sa dá konštatovať, že frekventantom vo všetkých termínoch bolo ponúknuté vysoko odborné vzdelávanie obsahujúce nové a inovatívne vzdelávacie metódy pre výučbu anglického jazyka.

Obrázok 15 Porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenie 2. Oboznámil/a som sa s novými metódami výučby cudzieho jazyka v jednotlivých termínoch

Tvrdenie 3: Jazykový prejav vyučujúceho/vyučujúcich bol pre mňa zrozumiteľný

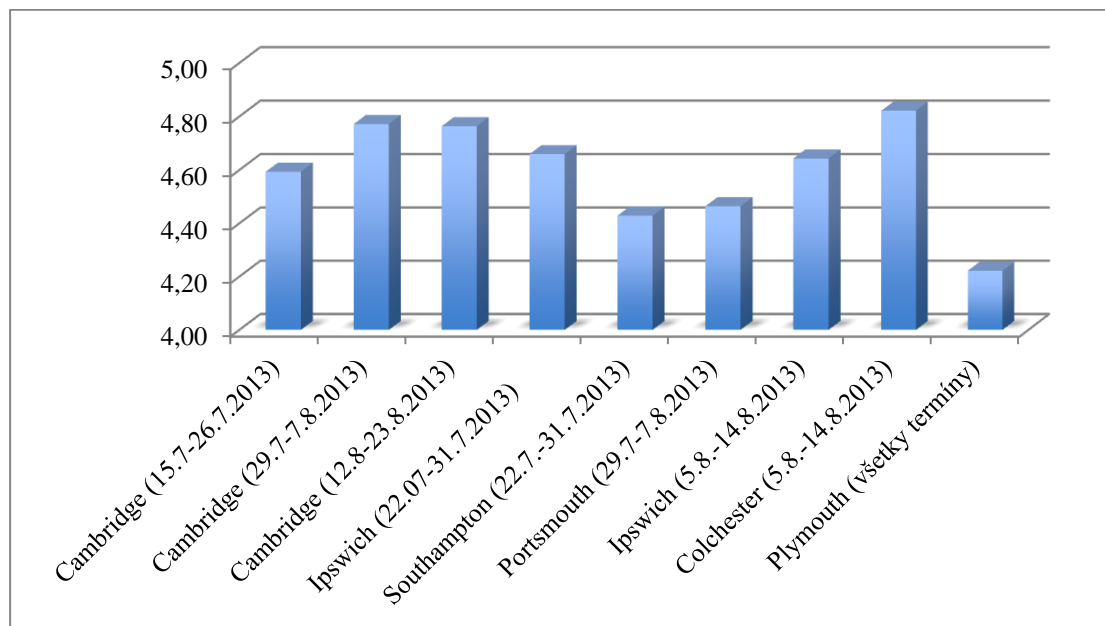
Zrozumiteľnosť jazykového prejavu lektorov bola hodnotená v tvrdení 3. Najviac rozumeli frekventanti lektorom na stáži v Colchestri, kde priemerná spokojnosť dosiahla priemer 4,82.

Traja zo štyroch lektorov, David Vale, Richard Reisner a Mark Skipper, ktorí vyučovali na tomto kurze, sa podieľali na výučbe počas stáže v Ipswich od 05. 08. od 14. 08. 2013, kde bola priemerná spokojnosť nižšia o 0,18 bodu.

Lektori z Colechester David Deaman a David Vale boli dvaja z troch lektorov, ktorí vyučovali frekventantov na stáži v Portsmouth, kde priemerná spokojnosť s prejavom vyučujúceho bola nižšia o 0,36 bodu, oproti stáži v Colchestri.

Rozdielne výsledky spokojnosti s jazykovým prejavom v jednotlivých mestách s rovnakými lektormi by sa dali odôvodniť lepšou znalosťou angličtiny frekventantov na stáži v Colchester a boli schopní lektorom lepšie porozumieť.

Najnižšiu hodnotu spokojnosti s prejavom vyučujúceho dosiahli stáže organizované v Plymouth s priemerom 4,22. Všetky opísané hodnoty sú graficky znázornené v grafe.

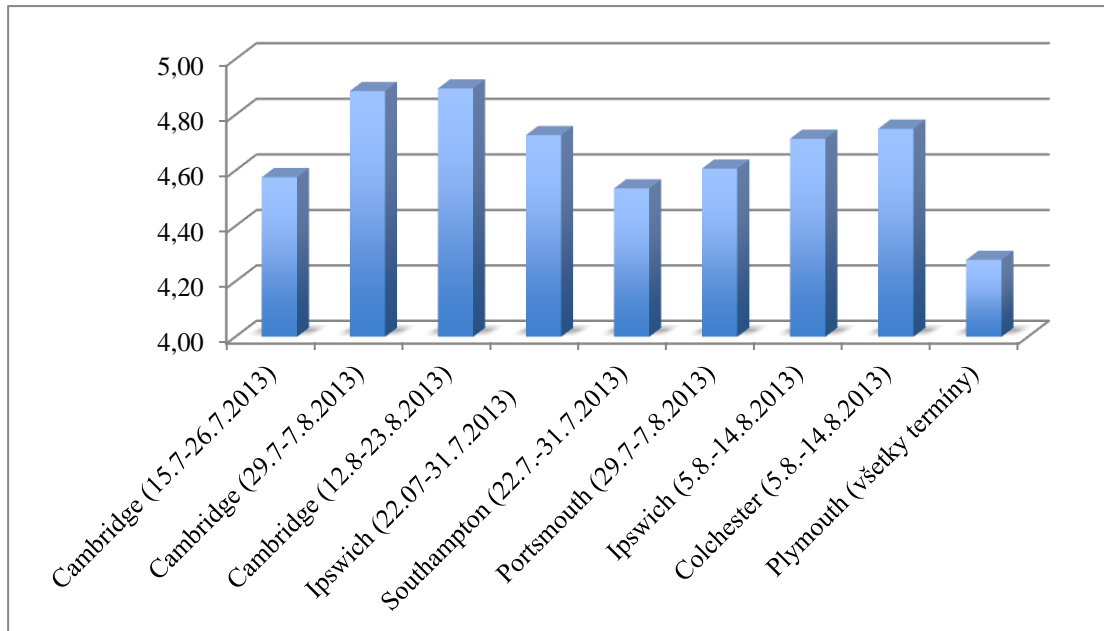
Obrázok 16: Porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenie 3. Jazykový prejav vyučujúceho/vyučujúcich bol pre mňa zrozumiteľný v jednotlivých termínoch

Tvrdenie 4: Obsahu učiva na kurzoch som porozumel/a

Zrozumiteľnosť obsahu učiva na kurzoch dopadla v dotazníkovom prieskume opäť výborne s celkovým priemerom 4,66 zo všetkých stáží. V tomto ukazovateli boli najviac

spokojní frekventanti druhého a tretieho termínu v Cambridge, ktorí zhodne dosiahli priemer 4,89.

Relatívne najnižšiu spokojnosť s priemerom 4,28 dosiahli štáže v Plymouth, ako je to znázornené v grafe, ktorý graficky uvádza výsledky pre tvrdenie 4.

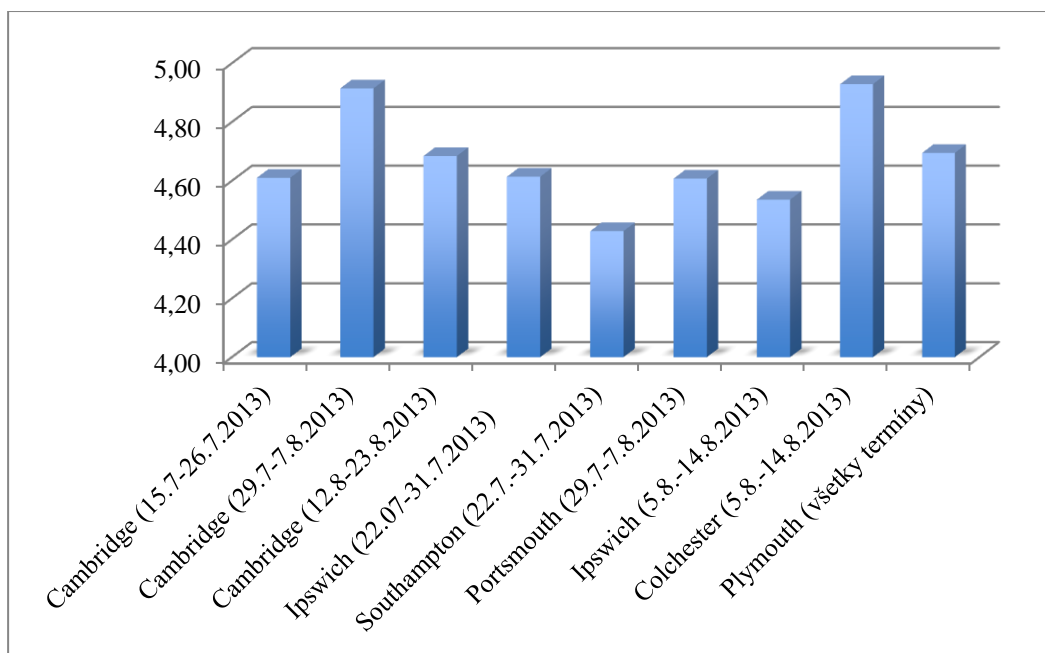

Obrázok 17: Porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenie 4. Obsahu učiva na kurzoch som porozumel/a v jednotlivých termínoch

Tvrdenie 5: Získané informácie sú vhodné pre moju kvalifikáciu

Výsledky, ktoré prinieslo vyhodnotenie tvrdenia 5 o vhodnosti získaných informácií počas zahraničnej štáže pre kvalifikáciu frekventantov, sú ďalším dôkazom spokojnosti frekventantov s absolvovanými kurzami.

Stáž v Colchestri dosiahla priemernú spokojnosť 4,93, za ktorou len o 0,02 bodu zaostáva druhý termín v Cambridge. Grafická vyjadrenie výsledkov vo všetkých termínoch je prezentované v grafe.

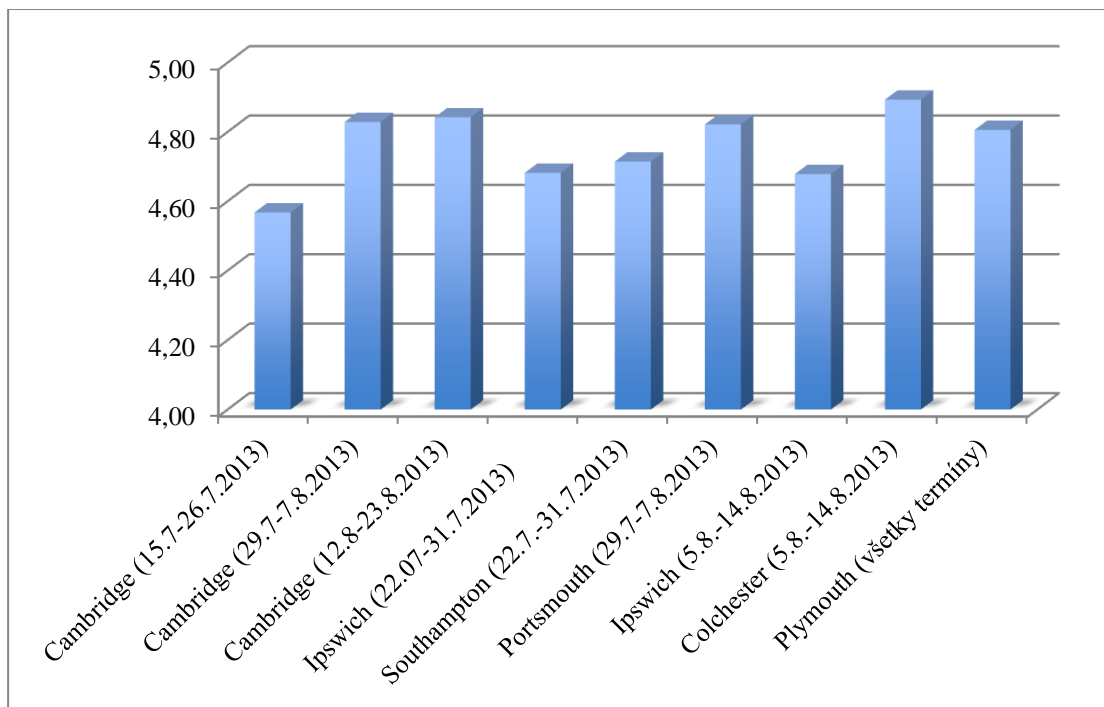
Obrázok 18: Porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenie 5. Získané informácie sú vhodné pre moju kvalifikáciu v jednotlivých termínoch

Tvrdenie 6: Zahraničná jazyková stáž prispela k môjmu hlbšiemu poznaniu kultúry navštívenej krajiny

Výsledky, ktoré jednotlivé termíny dosiahli v tvrdení 6 o hlbšom poznaní kultúry navštívenej krajiny počas zahraničnej stáže, boli zo všetkých tvrdení najvyrovnanejšie, keďže rozdiel medzi dosiahnutou maximálnou a minimálnou hodnotou spokojnosti je len 0,33 bodu.

Frekventanti opäť veľmi pozitívne ohodnotili rozvoj ich interkultúrnych kompetencií počas všetkých stáží. Najvyššie bola ohodnotená stáž v Colchestri s priemernou spokojnosťou 4,89. Relatívne najmenej boli frekventanti spokojní počas prvého termínu v Cambridge, ako je to znázornené v grafe, kde priemer dosiahol 4,57. Toto minimum je však najvyššie zo všetkých minim jednotlivých tvrdení.

Môžeme preto tvrdiť, že program fakultatívnych výletov a ďalších aktivít, ktoré prehľbovali kultúrne poznanie Anglicka, dosiahol vysokú spokojnosť všetkých frekventantov.

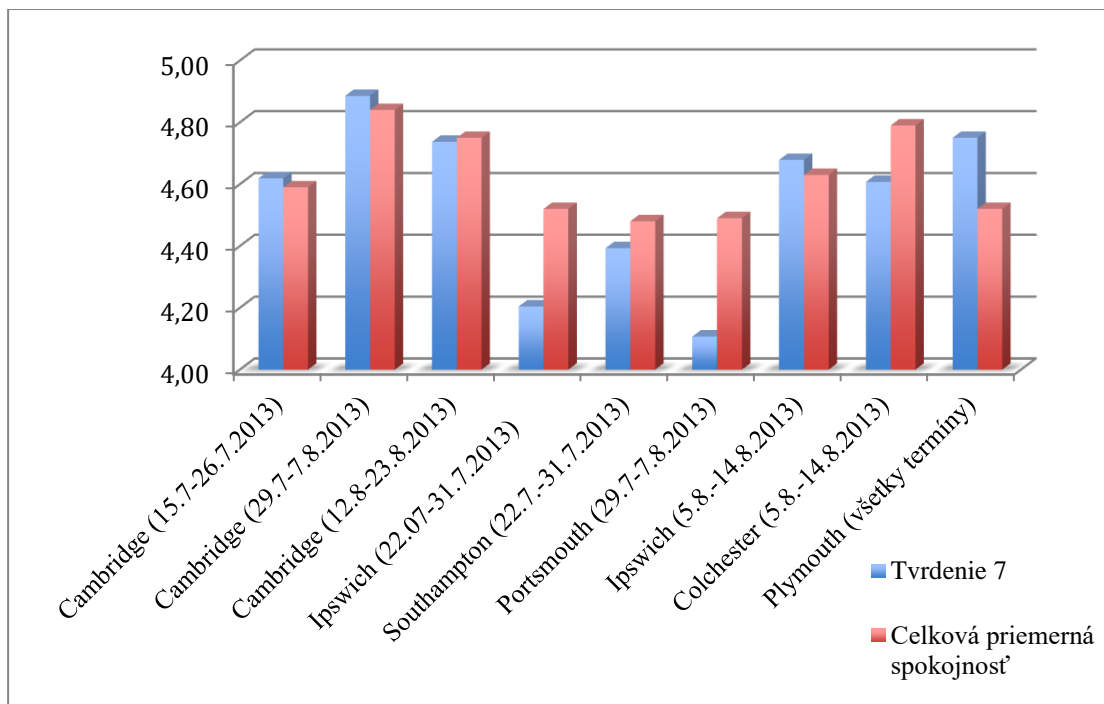
Obrázok 19: Porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenie 6. Zahraničná jazyková stáž prispela k môjmu hlbšiemu poznaniu kultúry navštívenej krajiny v jednotlivých termínoch

Tvrdenie 7: Zahraničná jazyková stáž celkovo splnila moje očakávania

Vyhodnotenie celkovej spokojnosti s absolvovaním odborných stáží vyjadruje tiež graf, ktorý porovnáva výsledky spokojnosti s tvrdením 7 o celkovom splnení očakávaní so zahraničnou stážou a celkovú priemernú spokojnosť pre anglický jazyk za termín, vypočítanú ako aritmetický priemer jednotlivých tvrdení v každom termíne.

Z grafu je zrejmé, že hodnoty pre obe sledované premenné sa s minimálnymi odchýlkami pre jednotlivé termíny takmer zhodujú a hodnoty pre obe premenné vykazujú vysokú mieru spokojnosti s absolvovanou stážou.

Zahraničné odborné stáže, ktoré absolvovali frekventanti anglického jazyka, možno tak na základe dotazníkového prieskumu, na ktorom participovali všetci frekventanti, ktorí sa stáží v zahraničí zúčastnili, ako veľmi uspokojivé, kedy frekventanti s predloženými tvrdeniami skôr súhlasili alebo úplne súhlasili.

Obrázok 20: Porovnanie celkovej priemernej spokojnosti frekventantov anglického jazyka s tvrdením 7 vyjadrujúcim splnenie celkových očakávaní s absolvovaním zahraničnej odbornej stáže

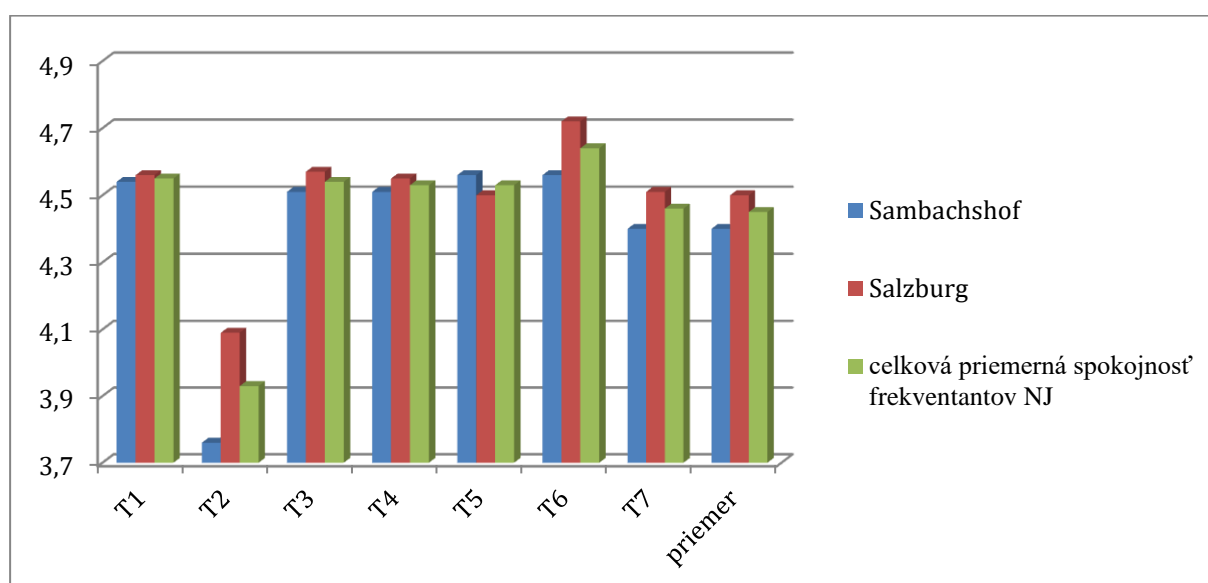
3.5.2 Vyhodnotenie tvrdení frekventantov nemeckého jazyka (85 frekventantov)

Keďže priemerná spokojnosť frekventantov nemeckého jazyka bola v jednom z tvrdení nižšia ako 4, budeme pre grafické vyhodnotenia spokojnosti frekventantov pre jednotlivé tvrdenia zobrazovať len rozpätie medzi hodnotami 3,7 a 5 pre lepšie znázornenie výkyvov sledovaných hodnôt. Graf znázorňuje porovnanie dosiahnutých hodnôt pre tvrdenia 1 – 7 pre obe vzdelávacie centrá: Bad Konigshofen (Sambachshof) a Salzburg, pričom zároveň uvádza aj celkové priemerné hodnoty pre všetkých frekventantov nemeckého jazyka. Priemerná celková spokojnosť frekventantov, ktorí absolvovali zahraničnú stáž v Salzburgu, je vyššia o 0,10 bodu v porovnaní s frekventantmi, ktorí absolvovali stáž v Bad Konigshofen. Celková priemerná spokojnosť všetkých frekventantov nemeckého jazyka je 4,45.

Frekventanti oboch vzdelávacích inštitúcií uviedli najvyššie hodnoty pre tvrdenie 6, ktoré sa týka poznania kultúry navštívenej krajiny a to 4,52 frekventanti, ktorí absolvovali stáž v Bad Konigshofen a 4,72 frekventanti, ktorí absolvovali stáž v Salzburgu. Najväčší bodový rozdiel a zároveň najnižšiu hodnotu pri oboch centrách predstavuje tvrdenie 2, ktoré hodnotí oboznámenie sa s novými metódami výučby cudzieho jazyka. Toto tvrdenie má najnižšiu hodnotou v rámci celkového hodnotenia zo všetkých absolventov stáží. Týka sa vzdelávacieho centra Bad Konigshofen a hodnoty 3,76 na škále 1 – 5, pričom 3 uvádza neviem a 4 skôr súhlasím. Priemerná hodnota pre dané tvrdenie frekventantov nemeckého

jazyka je 3,92 a všetkých absolventov stáží je 4,09, čo sa približuje k hodnoteniu skôr súhlasím. Na základe uvedeného možno konštatovať, že výsledná hodnota má uspokojivý charakter.

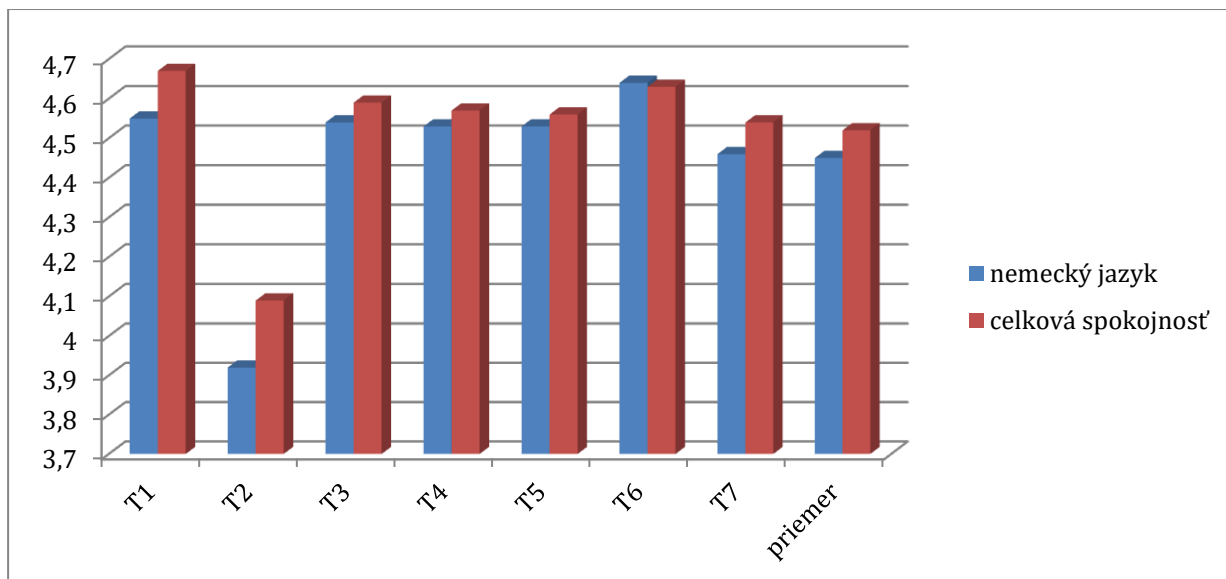
Tvrdenia 1, 3, 4 a 5, ktorý sa týkajú užitočnosti poznatkov, zrozumiteľnosti jazykového prejavu vyučujúceho a obsahu výučby, vhodnosť informácií pre kvalifikáciu sa pri porovnaní vzdelávacích centier odlišujú nepatrnou mierou. Keďže hodnoty sú vyššie ako hodnota 4,06 pri tvrdení 1 možno pri týchto tvrdeniach hovoriť o celkovo veľmi dobrej spokojnosti. Tvrdenie 7 ohľadom celkovej spokojnosti frekventantov so zahraničnou odbornou stážou vyjadruje priemerná hodnota 4,46 a to 4,40 pre Bad Konigshofen a 4,51 pre Salzburg.

Obrázok 21: Porovnanie spokojnosti frekventantov nemeckého jazyka podľa vzdelávacích centier a celková spokojnosť frekventantov nemeckého jazyka

Nasledujúci graf znázorňuje porovnanie priemerných hodnôt jednotlivých tvrdení frekventantov nemeckého jazyka a priemerných hodnôt všetkých absolventov zahraničných odborných stáží. Rozdiel medzi priemernou celkovou spokojnosťou všetkých absolventov odborných stáží a frekventantov nemeckého jazyka je 0,7 bodu, čo nemožno považovať za veľký rozdiel, tak ako aj bodové rozdiely pri porovnaní jednotlivých tvrdení. Bodový rozdiel jednotlivých tvrdení sa pohybuje v rozmedzí medzi 0,01 – 0,17 bodu.

Odbornú stáž, ktorú absolvovali frekventanti nemeckého jazyka, možno tak na základe dotazníkového prieskumu, na ktorom participovali všetci frekventanti, ktorí sa stáže v zahraničí zúčastnili, ako veľmi uspokojivé.

Obrázok 212: Porovnanie priemernej spokojnosti frekventantov nemeckého jazyka a všetkých frekventantov

3.5.3 Vyhodnotenie tvrdení frekventantov ruského jazyka (18 frekventantov)

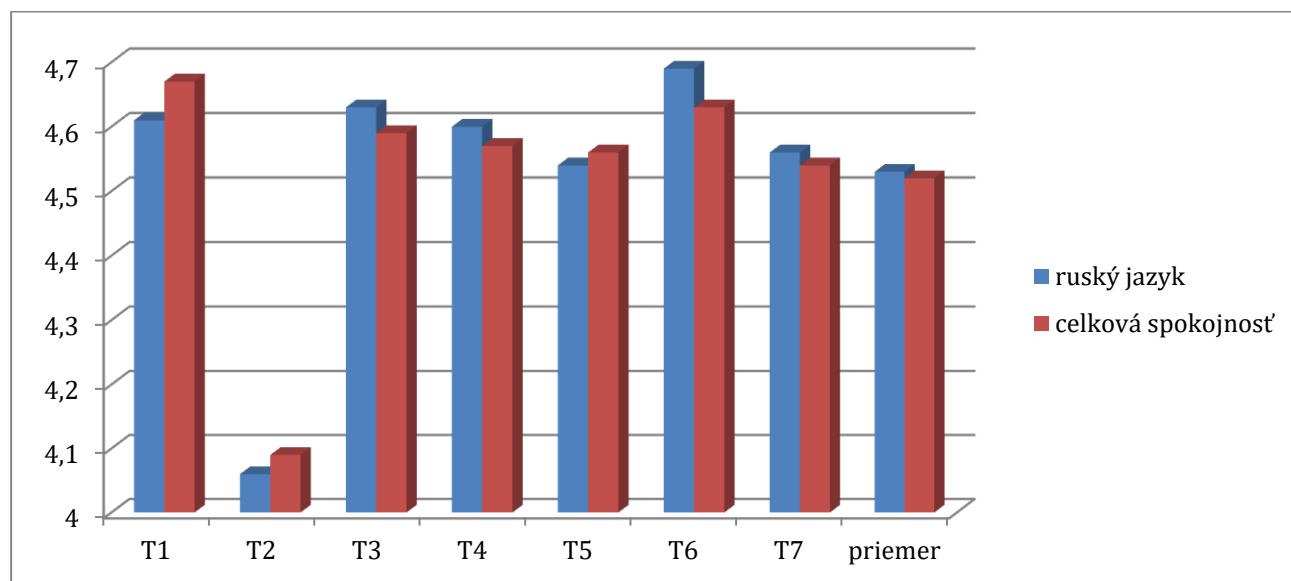
Hodnotenie spokojnosti frekventantov ruského jazyka je charakteristické hodnotami 5 a 4, t. j. úplne súhlasím a skôr súhlasím a to pri všetkých tvrdeniach ohľadom odbornej stáže. Keďže priemerná spokojnosť frekventantov nebola nižšia ako 4, budeme pre grafické vyhodnotenie spokojnosti frekventantov pre jednotlivé tvrdenia zobrazovať len rozpätie medzi hodnotami 4 a 5 pre lepšie znázornenie výkyvov sledovaných hodnôt. Graf znázorňuje dosiahnuté hodnoty pre tvrdenia 1 – 7, ako aj celkové priemerné hodnoty pri tvrdeniach 1 - 7 pre všetkých absolventov zahraničných odborných stáží.

Najvyššie hodnoty spokojnosti, 4,69 a 4,63, boli vyjadrené pre tvrdenie 6 ohľadom hlbšieho poznania kultúry navštívenej krajiny a tvrdenie 3 o zrozumiteľnosti jazykového prejavu vyučujúceho. Najnižšiu hodnotu malo tvrdenie 2 o oboznámení sa s novými metódami výučby cudzieho jazyka a to 4,06. Frekventanti však ohodnotili poznatky, ktoré nadobudli počas zahraničnej stáže a ich užitočnosť, v priemere hodnotou 4,61. Vyhodnotenie celkovej spokojnosti frekventantov ruského jazyka vyjadruje tvrdenie 7, ktorého priemerná hodnota bola 4,56. Uvedená hodnota značí, že všetci frekventanti úplne súhlasia s týmto tvrdením okrem jedného, ktorý vyjadril skôr súhlas.

Na základe vyššie uvedeného a výsledkov uvedených v nasledujúcom grafe, ktorý ilustruje porovnanie priemerných hodnôt pri jednotlivých tvrdeniach frekventantov ruského jazyka a priemerných hodnôt pri tvrdeniach všetkých absolventov stáží, možno konštatovať, že odborná stáž splnila očakávania frekventantov ruského jazyka a celkový priemer spokojnosti je o 0,01 bodu vyšší ako priemer všetkých frekventantov. Z grafu je zrejmé, že

hodnoty pre obe sledované premenné sa s minimálnymi odchýlkami pre frekventantov ruského jazyka a všetkých frekventantov takmer zhodujú a hodnoty pre obe premenné vykazujú vysokú mieru spokojnosti s absolvovanou stážou.

Odbornú stáž, ktorú absolvovali frekventanti ruského jazyka, možno tak na základe dotazníkového prieskumu, na ktorom participovali všetci frekventanti, ktorí sa stáže v zahraničí zúčastnili, ako veľmi uspokojivé.

Obrázok 23: Porovnanie priemernej spokojnosti frekventantov ruského jazyka a priemernej spokojnosti všetkých frekventantov

3.6 Súhrnné vyhodnotenie

Celkovo sa medzinárodných odborných stáží v deviatich rôznych mestách sveta zúčastnilo 488 frekventantov a to približne v dvojtýždňovej dĺžke trvania od 30. 06. 2013 do 24. 08. 2013.

Vzdelávacie inštitúcie pri tvorbe programu stáží čerpali z mnohoročných skúseností s organizovaním podobných typov kurzov pre učiteľov z celého sveta. Programy jednotlivých zahraničných stáží plne naplnili vzdelávacie potreby frekventantov a tiež ich očakávaná. Osnova výučby primárne zameraná na didaktiku výučby cudzieho jazyka žiakov mladšieho školského veku, interkultúrne a komunikačné jazykové kompetencie bola doplnená o rôzne sprievodné aktivity a fakultatívne výlety, ktoré oživovali samotnú výučbu a stáže obohatili kultúrne.

Frekventanti mali v každom centre dostatok podpory v podobe pracovníkov vzdelávacej inštitúcie, ktorí mohli zodpovedať ich prípadné otázky, usmerniť ich a vyriešiť akýkoľvek prípadný problém.

Frekventanti sa po absolvovaní medzinárodnej odbornej stáže zlepšili v komunikačných jazykových činnostiach a stratégiách, najmä v počúvaní s porozumením a ústnej interakcii, v ktorej mali najväčšie nedostatky. Rozvíjali sa ich poznatky z oblasti didaktiky výučby cudzieho jazyka pre žiakov mladšieho školského veku, ako aj kompetencie pre efektívnu výučbu cudzieho jazyka a interkultúrne kompetencie. Nadobudli informácie o inovatívnych prístupoch vo výučbe príslušného cudzieho jazyka, ako aj o aktivitách pre zatriktívnenie výučby cudzieho jazyka na 1. stupni základných škôl. Absolventi zároveň získali dobré základy v didaktike a metodológii pre výučbu na 2. stupni základných škôl, aby bol dobre zabezpečený plynulý prechod žiakov z jedného stupňa vzdelávania na druhý. Zároveň je možné povedať, že vedomosti z didaktiky nadobudnuté počas výučby, ktoré boli primárne zamerané na 1. stupeň základných škôl, je možné aplikovať aj na 2. stupni.

Frekventanti by ocenili, keby súčasťou vzdelávacieho programu bola aj návšteva základnej školy a vyučovacej hodiny daného cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní. Vzhľadom na obdobie konania odbornej stáže, t. j. počas letných prázdnin, nebolo možné takúto aktivitu zrealizovať. Frekventantom boli počas odbornej stáže aspoň sprostredkované informácie ohľadom vzdelávacieho systému cieľovej krajiny a v rámci výučby boli zakomponované mnohé praktické ukážky k výučbe cudzieho jazyka pre daný stupeň vzdelávania.

Napriek tomu, že vzdelávanie frekventantov prebiehalo v uzavretých skupinách, je potrebné vyzdvihnúť možnosti komunikácie v cieľovom jazyku, ktoré frekventanti mali počas stáže organizovanej každou vzdelávacou inštitúciou. Frekventanti mali možnosť komunikovať s učiteľmi z celého sveta, ktorí sa zúčastňovali v rovnakom čase iného kurzu organizovaným vzdelávaciu inštitúciou, dozvedieť sa niečo viac o ich kultúre, prípadne vymeniť si s nimi skúsenosti vo výučbe cudzieho jazyka v iných krajinách. Niektorí frekventanti anglického jazyka si vybrali možnosť ubytovania v rodinách. Tým mali títo frekventanti po vyučovaní možnosť komunikovať s rodinou, u ktorej boli ubytovaní, spoznávať ich zvyky, spôsob života a kultúru. Priamym pozorovaním spôsobu života v rodine nadobudli frekventanti interkultúrne vedomosti.

Frekventanti si zo stáží doniesli veľa materiálno-didaktických pomôcok pre výučbu cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní, ktoré dostávali na hodinách počas výučby, či už vo forme prefotených materiálov, obrázkov, fotografií, námetov na hry a aktivity, pracovných

listov na obohatenie slovnej zásoby, textov krátkych divadelných hier a texty piesní v danom cudzom jazyku, odkazov na videá a materiály, ktoré sú dostupné na internete. Tieto materiálo-didaktické pomôcky je možné okamžite implementovať do výučby cudzieho jazyka na 1. stupni základných škôl.

Frekventanti vyjadrili odporúčanie umožniť učiteľom cudzieho jazyka pravidelne absolvovať zahraničnú stáž, minimálne raz za 5 rokov. Tým si učiteľ cudzieho jazyka dlhodobo udrží vysokú jazykovú úroveň, doplní si odborné a kultúrne poznatky a prispeje to aj k celkovej motivácii pri ďalšej práci so žiakmi. Prinesené materiály zo stáže sú taktiež pomôckou pre učiteľa pri príprave na vyučovanie.

Prínosom odbornej stáže pre učiteľa cudzieho jazyka bol najmä každodenný kontakt s jazykom v reálnej situácii, s rodeným hovoriacim. Zvýšili sa ich praktické jazykové a metodicko-didaktické kompetencie ako učiteľov cudzieho jazyka. Učitelia získali nové pohľady a skúsenosti vo vyučovaní cudzieho jazyka. Posilnená bola kompetencia učiteľov komunikovať v cudzom jazyku, čo má priamy vplyv aj na kvalitu vyučovania cudzích jazykov.

Za najväčší prínos absolvovanej medzinárodnej odbornej stáže možno považovať prehĺbené znalosti v oblasti didaktiky výučby cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní a rozvoj komunikačných jazykových kompetencií, ktoré sú nevyhnutne potrebné k zefektívneniu výučby cudzieho jazyka žiakov v mladšom školskom veku. Frekventanti mali tiež možnosť oboznámiť sa s inovatívnymi didaktickými metódami využívanými vo výučbe.

Frekventanti, ktorí úspešne absolvovali všetky hodiny vzdelávania počas zahraničnej stáže, boli na konci odbornej stáže ohodnotení certifikátom o absolvovaní kurzu, ktorý vydala vzdelávacia inštitúcia.

Medzinárodné odborné stáže mali veľký prínos nie len pre samotných frekventantov, ktorí mali možnosť stáž absolvovať, ale aj pre vzdelávacie inštitúcie, ktoré sa na vzdelávaní spolupodieľali a to hlavne v podobe spolupráce a výmeny skúseností v oblasti odbornej prípravy a vzdelávania učiteľov cudzích jazykov na 1. stupni základných škôl.

Napriek tomu, že primárnym cieľom spolupráce bola účasť frekventantov na odbornej stáži zameranej na prehĺbenie vedomostí z oblasti didaktiky výučby cudzieho jazyka žiakov mladšieho školského veku, frekventanti mali možnosť oboznámiť lektorov, pracujúcich pre vzdelávacie inštitúcie, o súčasnej situácii vo výučbe cudzích jazykov na Slovensku, používanej metodológii, učebných zdrojoch a didaktike výučby, čím otvorili dialóg, kde mohli prezentovať vlastné praktické skúsenosti s výučbou cudzích jazykov a porovnať ich s didaktickými a metodickými postupmi, ktoré nadobudli počas odbornej stáže. Frekventanti

mohli otvorene diskutovať o perspektívach výučby cudzích jazykov do budúcnosti a tiež o problematike kvalifikovateľnosti učiteľov cudzích jazykov.

Vzdelávacie inštitúcie mali tiež možnosť na začiatku stáže reflektovať na vzdelávacie potreby frekventantov, porovnať ich s pripraveným obsahom vzdelávacieho programu počas stáží a následne ho čiastočne modifikovať na mieru podľa zistených potrieb. Tým získali do budúcnosti cenné skúsenosti pre realizáciu projektov podobného typu.

Zabezpečením medzinárodných odborných stáží Štátny pedagogický ústav nadviazal spoluprácu so zahraničnými vzdelávacími inštitúciami, podporil mobilitu a celoživotné vzdelávanie učiteľov, ako aj zvýšenie kompetencií učiteľov cudzích jazykov v oblasti rozvoja ich komunikačných jazykových kompetencií, interkultúrnych kompetencií a kompetencií potrebných pre efektívny výchovno-vzdelávací proces. Štátny pedagogický ústav týmto podporil zvýšenie kvalitatívnej výučby cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní absolventmi odbornej stáže. Prostredníctvom frekventantov vyslaných na medzinárodnú odbornú stáž prebehla výmena skúseností v oblasti odbornej prípravy a vzdelávania učiteľov cudzích jazykov na 1. stupni základných škôl. Štátny pedagogický ústav získal aktuálne informácie z oblasti výučby cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní v cieľovej krajine, ako aj informácie týkajúce sa trendoch vo výučbe cudzieho jazyka, vrátane používaných metód, techník a postupov vo výučbe cudzieho jazyka na 1. stupni základnej školy s cieľom zabezpečiť efektívnu výučbu.

Realizáciou medzinárodných odborných stáží sa naplnila predpísaná forma spolupráce, ktorá bola vyjadrená v Memorande o spolupráci podpísaným medzi Štátnym pedagogickým ústavom a jednotlivými vzdelávacími inštitúciami.

Záver

Štátny pedagogický ústav sa v podrobnom opise projektu *Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách* zaviazal realizovať pre frekventantov podporné vzdelávacie aktivity: letné školy plánované pre 1000 frekventantov (900 frekventantov pre cieľ konvergencia, 100 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj) a vzdelávacie programy mobilit pre 500 frekventantov (450 frekventantov pre cieľ konvergencia, 50 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj).

Štátny pedagogický ústav v súlade s podrobným opisom projektu uskutočnil tri hlavné podporné vzdelávacie aktivity, ktorých sa mohli zúčastniť len frekventanti patriaci do cieľovej skupiny v súlade s podrobným opisom projektu.

Jazykové školy, ktoré boli predovšetkým zamerané na podporu a rozvoj komunikačných jazykových kompetencií frekventantov, prebiehali intenzívnou formou počas letných/jarných prázdnin v rokoch 2010 – 2012 spolu v 17 termínoch. Celkovo sa ich zúčastnilo 996 frekventantov, 864 frekventantov pre cieľ konvergencia a 132 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj. Podporná vzdelávacia aktivita **metodicko-pedagogický víkend cudzojazyčnej edukácie** sa intenzívnou formou venovala prehĺbeniu vedomostí z didaktiky výučby cudzieho jazyka vo všeobecnosti, ako aj z iných odborných predmetov. Vzdelávacia aktivita prebiehala v dvoch rôznych termínoch v roku 2012 a to v troch vzdelávacích centrách. Celkovo sa jej zúčastnilo 210 frekventantov, 191 frekventantov pre cieľ konvergencia a 19 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj. Oboch uvedených podporných aktivít sa zúčastnili frekventanti, ktorí sa na vzdelávaciu aktivitu prihlásili na základe ich záujmu, pričom počet miest bol obmedzený. Oboch vzdelávacích aktivít sa zúčastnilo 1206 frekventantov, 1055 frekventantov pre cieľ konvergencia a 151 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj. Stanovený cieľ pre podpornú vzdelávaciu aktivitu letné školy bol splnený na 120,6% (splnenie pre cieľ konvergencia 117,22%, pre cieľ regionálny rozvoj 151%).

Najúspešnejší frekventanti, ktorí sa vzdelávali v rámci vzdelávacieho programu A, B a C, sa zúčastnili vzdelávacej aktivity zameranej na podporu mobility, t. j. absolvovanie **medzinárodnej odbornej stáže** v krajine cieľového jazyka. Odbornú stáž absolvovali najúspešnejší frekventanti vzdelávacieho programu A a B na základe výsledkov testovania na komunikačnej úrovni B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky a najúspešnejší frekventanti vzdelávacieho programu C, ktorí súhlasili s absolvovaním stáže. Medzinárodnej odbornej stáže, ktoré prebiehali na renomovaných zahraničných vzdelávacích

inštitúciách, sa v približne dvojtýždňovej dĺžke trvania od 30. 06. 2013 do 24. 08. 2013 zúčastnili frekventanti anglického, nemeckého a ruského jazyka. Celkovo sa stáží zúčastnilo 488 frekventantov, 430 frekventantov pre cieľ konvergencia a 58 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj - najväčší počet frekventantov anglického jazyka a to 385, následne nemeckého jazyka v počte 85 frekventantov a 18 frekventantov ruského jazyka. Odborné stáže boli zamerané na prehĺbenie spolupráce medzi Štátnym pedagogickým ústavom a vzdelávacou inštitúciou, výmenu skúseností, tzv. príkladov dobrej praxe v oblasti odbornej prípravy a prípravy vzdelávania učiteľov cudzích jazykov na 1. stupni základných škôl, na podporu mobility a rozvoja kvalitného celoživotného vzdelávania. Frekventanti sa zamerali predovšetkým na rozvoj komunikačných jazykových kompetencií, interkultúrnych kompetencií, odborné vzdelávanie v oblasti didaktiky výučby cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní, ako aj profesijných kompetencií. Na konci odbornej stáže boli frekventanti ohodnotení certifikátom o absolvovaní vzdelávania, ktorý vydala vzdelávacia inštitúcia. Stanovené ukazovatele pre podporu vzdelávacích programov mobilit boli naplnené na 97,6% (naplnenie ukazovateľa pre cieľ konvergencia 95,55%, pre cieľ regionálny rozvoj 116%). V súlade s podrobným opisom projektu uvedené percentuálne vyjadrenie možno považovať za celkové naplnenie stanoveného ukazovateľa.

Celkovo sa všetkých troch podporných vzdelávacích aktivít zúčastnilo 1694 frekventantov, 1485 frekventantov pre cieľ konvergencia a 209 frekventantov pre cieľ regionálny rozvoj. Na základe analýzy v súhrnnej správe možno konštatovať, že ciele uvedené pre jednotlivé podporné vzdelávacie aktivity boli dosiahnuté, ich realizácia bola prínosom pre všetky zúčastnené strany a ukazovatele stanovené v podrobnom opise projektu pre oblasť podporných aktivít boli naplnené.